

Miljøkonsekvensrapport for toftlundvej 87

Landmand Casper Berg Olesen

Toftlundvej 87

6760 Ribe

Udarbejdet den 12/9 2022 tilrettet 9/2 2023

Af miljørådgiver Per Lousdal

Indholdsfortegnelse

Indledning.....	4
Ikke teknisk resumé.....	5
Basisoplysninger	7
Oplysninger om samdrift med andre ejendomme	7
Tidligere godkendelser	7
Biaktiviteter	7
IE-brug	7
Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte.....	8
Indretning og drift	8
Projektets erhvervmæssige nødvendighed	11
Afløbsforhold	12
Foderopbevaring	13
Lys	14
Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer eller ny bebyggelse	14
Håndtering og opbevaring af husdyrgødning.....	14
Beliggenhed	15
Planforhold	15
Landskab.....	15
Afstandskrav	18
Naturområder.....	19
Ammoniakemission	19
Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000).....	19
Kategori 1-natur	19
Kategori 2-natur	19
Kategori 3-natur	20
§ 3 områder	20
Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter	22
National beskyttelse af arter af planter og dyr	23
Biodiversitet – Den danske Rødliste	23
Lugt	23
Øvrige emissioner og genepåvirkninger fra husdyrbruget og det ansøgte.....	24

Støv	25
Fluer og skadedyr	25
Til- og frakørsels forhold.....	25
Rystelser	27
Støj.....	27
Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger.....	28
Forslag til egenkontrol.....	29
Væsentlige virkninger fra reststoffer, affaldsproduktionen, samt ved brugen af naturressourcer.....	30
Grundvand	30
Reststoffer (olie, rengøringsmidler, kemikalier, medicin m.m.).....	30
Affald	31
Døde dyr	32
Vand.....	32
Energi.....	32
Klima	33
BAT (ammoniak)	33
Miljøledelsessystem	35
Management/Godt landmandskab	35
Fodringsstrategi.....	36
Vand.....	36
Energi.....	36
Spildevand	37
Støj.....	37
Støv	38
Lugt	38
Opbevaring af husdyrgødning	38
Forarbejdning af husdyrgødning	39
Udbringning af husdyrgødning	39
Samlet BAT-vurdering.....	39
Eventuelle grænseoverskridende virkninger.....	39
Foranstaltninger for at undgå, forebygge eller begrænse det ansøgtes virkning på miljøet.....	40
Tiltag ved ophør.....	40
Befolkningen og menneskers sundhed	40

Alternative løsninger	41
Samspillet mellem faktorerne jf. § 4 stk. 8 nr. 5.	41
Samlet vurdering af miljøkonsekvensrapporten	42

Indledning

Denne miljøkonsekvensrapport beskriver de fremtidige forhold på husdyrbruget på Toftlundvej 87, 6760 Ribe, beliggende i Esbjerg Kommune.

Rapporten beskriver de faktiske forhold i dag samt udvidelsens karakteristika, herunder den forventede drift efter ibrugtagning. Hertil vurderes konsekvenser forbundet med udvidelsen.

Rapporten er opbygget jf. Bilag 1 i Bek. nr. 2225 af 27/11/2021 (Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen), med enkelte ændringer:

- Rapporten indledes med et ikke-teknisk resumé, fremfor at slutte med det, da det vurderes, at det er en mere naturlig opbygning.
- Punkterne D 1 a og b behandles under et, så de forskellige faktorer beskrives og vurderes i samme afsnit, da dette vurderes mere hensigtsmæssigt.

God læselyst.

Ikke teknisk resumé

Beskrivelse af projektet.

Casper Berg Olesen har en miljøgodkendelse fra 14/8 2017 der er delvist udnyttet. Der ansøges om miljøgodkendelse hvor der ansøges om at komme over på stipladsmodellen, samtidig søges der miljøgodkendelse til dele af det tidligere godkendte dog med en lidt anderledes udformning af bygningerne. Derudover er der mindre produktionsarealer der ikke var med i den gældende godkendelse. Samlet set bliver produktionsarealet mindre end tidligere godkendt.

Konsekvenser for omboende, natur og miljø

Ejendommens beliggenhed i landskabet og i forhold til beboelser

Ejendommen er beliggende i det åbne land. Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Toftlundvej 77, som ligger ca. 135 m vest for anlægget. Nærmeste samlede bebyggelse er Spandet, som ligger ca. 1,8 km syd-øst for ejendommen. Nærmeste byzone er et område ved specialarbejderskolen, som ligger ca. 1050 m nord for ejendommens anlæg.

Lugt, støj, fluer, transporter m.v.

Lugt fra husdyrbrug reguleres i forbindelse med afgørelser via lugtberegninger og lugten vurderes ud fra det beskyttelsesniveau, der er fastsat i Husdyrbrugloven.

Lugtgenekriteriet er hhv. 159 m til nabobeboelse uden landbrugspligt, 283 m til samlet bebyggelse og 503 m til byzone. Beregningerne i ansøgningssystemet husdyrgodkendelse.dk viser at lugtgenekriterierne i Husdyrbrugloven er overholdt. Dermed forventes ingen væsentlige lugtgener ved omkringliggende beboelser.

Der er ikke foretaget støjmålinger eller beregninger i forbindelse med ansøgningen. Det forventes med baggrund i den beskrevne indretning og afstanden til omkringboende, at de generelle krav til støj fra ejendommen er overholdt, og at der dermed ikke vil opstå støjgener ved de omkringboende, ud over hvad der må forventes ved alm. landbrugsdrift.

Til ejendommen er der tre indkørsler fra Toftlundvej. De to indkørsler mod øst benyttes driftsmæssigt, indkørslen mod vest bruges kun privat til Toftlundvej 87 der er en beboelse der lejes ud. Der ændres ikke på tilkørselsforholdene. Interne transporter til gyllebeholderen, den ny fortank og den nye stald vil fremover køre på vestsiden af de eksisterende stalde.

Samlet vurderes det med baggrund i de beskrevne tiltag, at ændringen ikke vil give væsentlige gener for de omkringboende samt at eventuelle gener er søg begrænset mest muligt.

Landskab

De ansøgte bygninger bliver mindre end den udvidelse der blev godkendt 2017. Eksisterende læhegn bevarer og der etableres yderlige læhegn der afskærmer indsigten til bygningerne.

Påvirkning af natur

Ifølge ansøgningen er den samlede ammoniakfordampning fra stalde og gødningsopbevaringsanlæg beregnet til 5099,0 kg NH₃-N pr. år hvilket er en stigning på 1823,5 kg NH₃-N pr. år i forhold til ammoniakfordampning fra det anlæg der er på ejendommen nu. nudriften, og 2131,4 kg NH₃-N i forhold til for 8 år siden.

Omkring ejendommen er der registeret beskyttet natur. Indenfor 1.000 m fra anlægget er der registreret natur som er omfattet af et beskyttelsesniveau i Husdyrbrugloven (kategori 2 og 3). Beregningerne viser at merdepositionen på de nærmest liggende kategori 3 naturområder er 0,3 kg N/ha/år der dermed ikke overstiger 1 kg N/ha/år. Det gør at der ikke påvirkes med mere kvælstof end der kan tillades uden, ikke skal fortages yderlige. Total depositionen på kategori 2 natur er 0,2 kg N/ha/år hvilket er mindre end det maksimale 1,0 kg N/ha/år.

Afstanden til naturområder, der er omfattet af særlig beskyttelse i Husdyrbrugloven (kategori 1), er så stor at beregningerne viser at husdyrbruget ikke har en kvælstofpåvirkning af området (kategori 1 natur)

Det vurderes ligeledes at projektet ikke vil have en negativ indflydelse på særligt beskyttede arter tæt ved ejendommen

Afstandskrav

Alle afstandskrav er overholdt.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Der skal foretages en vurdering af, om ansøger har valgt teknikker og teknologier, der lever op til den Bedste tilgængelige Teknologi (BAT), i forhold til indretning, drift og egenkontrol for de af ansøger valgte teknikker og teknologier. Der ændres ikke på de eksisterende stalde og staldsystemer, der sættes ikke yderlige krav til BAT i eksisterende stalde.

Ved vurderingen anvendes Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier, for hvad der er opnåeligt ved anvendelse af BAT. Derved fastsættes der en samlet grænseværdi for ammoniakudledningen fra det samlede anlæg.

Der er i ansøgningen beregnet et samlet BAT-niveau for hele anlægget er på 5100 kg NH₃-N årligt. Ammoniakemission fra anlægget er beregnet til 5099 kg NH₃-N årligt, hvilket er lige under som det beregnede BAT-niveau. Dermed overholdes Husdyrbruglovens krav om at begrænse ammoniakemissionen fra staldanlæggene ved anvendelse af BAT. For at overholde kravet til BAT er det valgt at udvidelsen af produktionsarealet bliver med dybstrøelse.

I ansøgt drift er der indført BAT på følgende områder: management, foder, indretning, ressourcer, opbevaring og håndtering af husdyrgødning. Det vurderes samlet, at bedriften anvender BAT indenfor disse områder.

Der er indført miljøledelse i overensstemmelse med lovens krav til IE-husdyrbrug.

Der er på ejendommen beskrevne procedurer for, hvad der skal gøres i tilfælde af uheld eller for at forebygge uheld, der kan medføre en forurening af miljøet.

Alternativer til teknologi og foranstaltninger

Der er i miljøgodkendelsen fra 2017 meddelt godkendelse til at lave større tilbygninger til de eksisterende stalde og 2 rundbuestalde. Den tidligere godkendte udvidelse er fravalgt. Der er i stedet valgt en lidt mindre udvidelse, hvor der er en mindre tilbygning til de eksisterende bygninger og en ny stald. Den valgte løsning er valgt fordi ansøger mener det er en bedre løsning i forhold til til driften på de forskellige husdyrbrug han driver. Derudover har det ansøgte en mindre påvirkning af omgivelserne med lugt og ammoniak.

Ophør

Ved ophør af driften af husdyrbruget, vil det blive sikret, at de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare foretages, og at stedet bringes tilbage i tilfredsstillende tilstand. Oplagret husdyrgødning, affald, maskiner og andet materiel vil blive bortskaffet. Gyllekanaler og gylletanke vil blive rengjort, så der ikke er fare for forurening med husdyrgødning.

Basisoplysninger

Oplysninger om samdrift med andre ejendomme

Udover Toftlundvej 87 ejer og driver Casper Berg Olesen en række andre ejendomme med svineproduktion. Ingen af ejendommene har teknisk og forureningsmæssig forbindelse med Toftlundvej 87. Der ansøges derfor en særskilt miljøgodkendelse til husdyrproduktionen på Toftlundvej 87.

Tidligere godkendelser

- § 12 miljøgodkendelse fra 14/8 2017. Miljøgodkendelsen er ikke fuldt udnyttet endnu, men udnyttes med det ansøgte.
- Skift i dyretype fra 6/1 2017
- Meddelt ikke er VVM-pligt for udvidelse af husdyrholdet fra april 2006

Biaktiviteter

Der er ingen biaktiviteter på ejendommen.

IE-brug

Husdyrbruget er kategoriseret som et IE-brug, da der er flere end 750 årssøer.

Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte

Indretning og drift

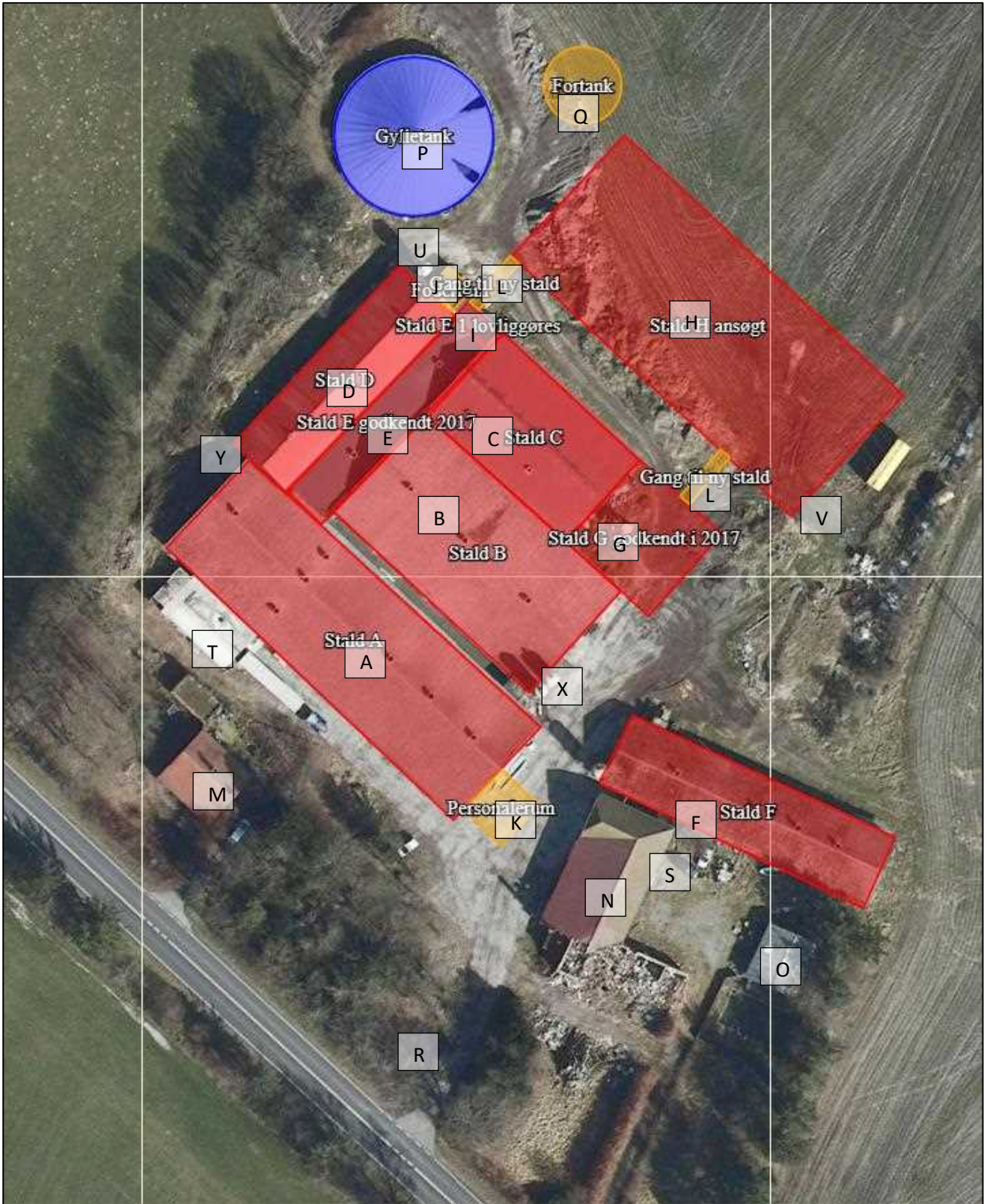
Nedenstående tabeller er en oversigt over husdyrbrugets nuværende og fremtidige staldafsnit, produktionsarealer, staldsystemer og dyretyper. På situationsplanen figur 1 fremgår de nuværende og fremtidige driftsbygninger.

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Stald F	592	Mekanisk ventilation	6 m	(#375227) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	404
				(#375992) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	214
Stald A	1309	Mekanisk ventilation	6 m	(#375991) Flexgruppe: Alle svin; 25-49 % fast gulv	0	45
				(#375988) Flexgruppe: Alle svin; 25-49 % fast gulv	0	171
				(#375982) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	480
Stald B	949	Mekanisk ventilation	6 m	(#376114) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	805
Stald C	548	Mekanisk ventilation	6 m	(#375931) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	466
Stald D	473	Mekanisk ventilation	6 m	(#375344) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	288
Stald E godkendt 2017	301	Naturlig ventilation	3 m	(#376118) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	208
Stald G godkendt i 2017	324	Mekanisk ventilation	6 m	(#376128) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	160
				(#376122) Søer, golde og drægtige. Løsgående, dybstrøelse + spaltegulv	0	88
Stald E 1 lovliggøres	25	Mekanisk ventilation	3 m	(#376119) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	9
Stald H ansøgt	1675	Mekanisk ventilation	6 m	(#375875) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	404
				(#375874) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	960
Sum						4702

Tabel 1. Husdyrbrugets fremtidige produktionsarealer

Nudrift						
Stald F	592	Mekanisk ventilation	6 m	(#375228) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	404
Stald A	1309	Mekanisk ventilation	6 m	(#375990) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	45
				(#375987) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	171
				(#375984) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	214
				(#375981) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	480
Stald B	949	Mekanisk ventilation	6 m	(#376115) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	805
Stald C	548	Mekanisk ventilation	6 m	(#375930) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	466
Stald D	473	Mekanisk ventilation	6 m	(#375346) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	288
Stald E godkendt 2017	301	Naturlig ventilation	3 m	(#376117) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	208
Sum						3081
8 års drift						
Stald F	592	Mekanisk ventilation	6 m	(#375255) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	404
Stald A	1309	Mekanisk ventilation	6 m	(#546648) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	214
				(#375986) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	45
				(#375983) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	171
				(#375980) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	480
Stald B	949	Mekanisk ventilation	6 m	(#376116) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	805
Stald C	548	Mekanisk ventilation	6 m	(#546823) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	74
				(#546822) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	115
				(#375929) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	277
Stald D	473	Mekanisk ventilation	6 m	(#375347) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	288
Sum						2873

Tabel 2. Husdyrbrugets produktionsarealer nu og i 8 års drift

Figur 1. Situationsplan

Beskrivelse af husdyrbrugets anlæg:

Produktionsarealerne er opmålt af ansøger, i farestaldene og løbeafdelingen er krybber fratrukket, i de øvrige stalde er der gulvfodring og dermed ingen krybber.

Se beskrivelser af indretningen af staldene i bilag 1 og oversigt over placering af produktionsarealer på bilag 2

Se situationsplanen Figur 1 for placering af de forskellige stalde m.m.

A	Stald A
B	Stald B
C	Stald C
D	Stald D
E	Stald E godkendt i 2017
F	Stald F
G	Stald G ny stald godkendt i 2017 og byggetilladelse meddelt i september 2021
H	Stald H, ny stald. I 2017 er der godkendt to rundbuestalde på stedet, i stedet bygges en ny stald der samlet er mindre end rundbuestaldene.
I	Stald E1 Stald E er godkendt i 2017 men bygget en lille smule længere hvilket lovliggøres som stald E1
J	Foderrum
K	Personalebygning
L	Gang til ny stald H
M	Toftlundvej 83 der er en beboelse på ejendommen der udlejes.
O	Værksted/garage
P	Gylletank 2000 m ³ med teltoverdækning
Q	Ansøgt fortank op til 99 m ³
R	Døde dyr
S	Affald
T	Overdækket udleveringsrampe
U	Silo ca. 15 tons
V	2 nye siloer á ca. 32 m ³
X	2 eksisterende siloer og en ny silo ca. 32 m ³
y	2 nye siloer ca. 32 m ²

Projektets erhvervmæssige nødvendighed

De nye bygninger vurderes at være erhvervsmæssige nødvendige for driften af denne landbrugsejendom, da de skal huse det ansøgte dyrehold, og de desuden ikke har industriel karakter eller er usædvanlige i øvrigt.

Afløbsforhold

Der er godkendt afløb af sanitært spildevand fra forrum med toilet og bad.

Tagvandet fra de eksisterende bygninger afledes via rør til Nørbæk.

Tagvandet fra stald G og den nye personalebygningen nedsives på grunden som beskrevet i byggetilladelsen.

Tagvand fra stald H vil blive ledt til nedsivning i faskiner nord for stalden. Der vil blive søgt om nedsivningstilladelse i forbindelse med ansøgning om byggetilladelse til stald H.

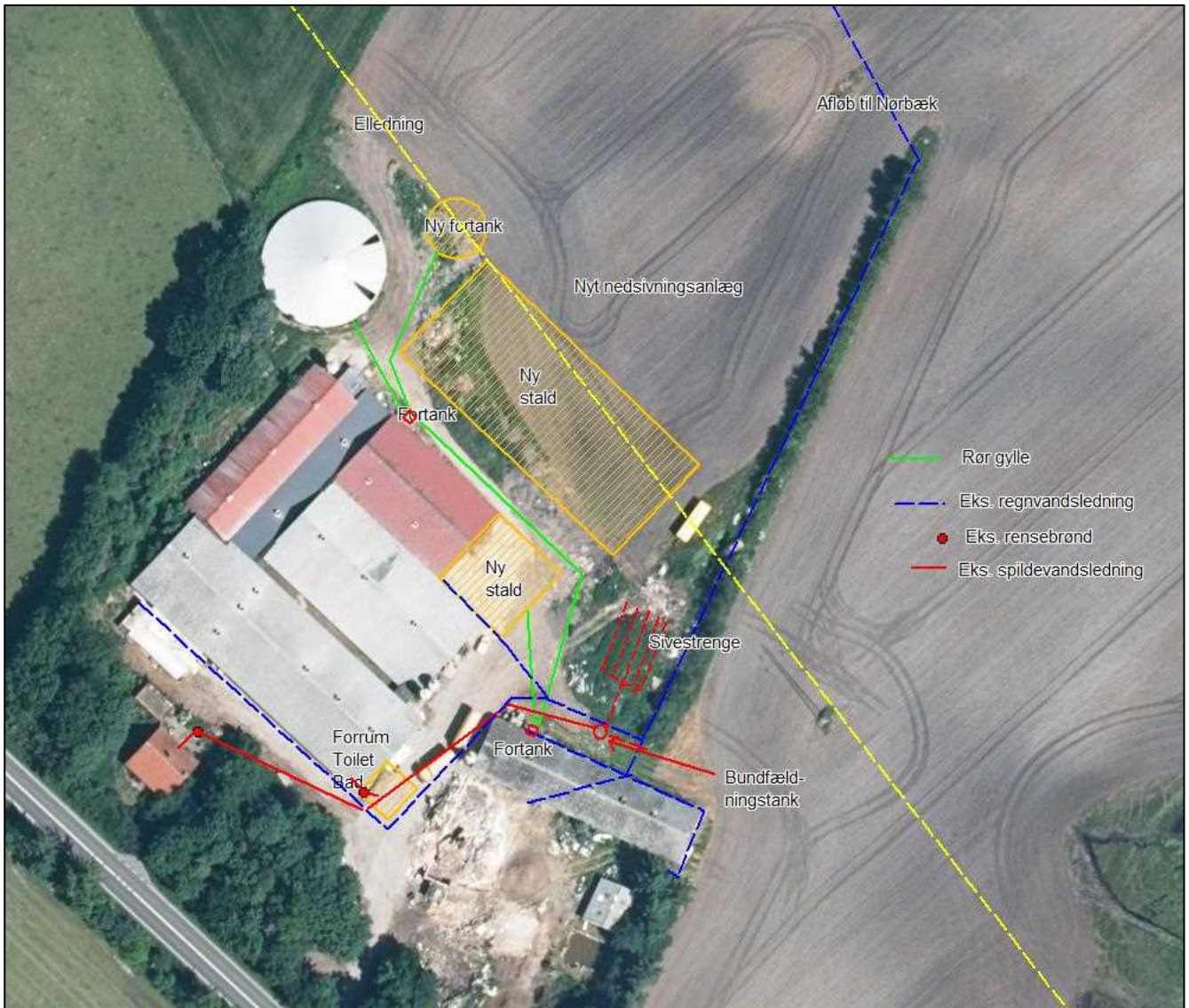
Gyllen fra ejendommen afhentes til biogas. På nuværende tidspunkt afhentes gyllen fra en fortank på nordsiden af stald C og ved nordsiden af stald F, hvorfra det også er muligt at pumpe gylle direkte i gyllebeholderen. Når stald G bliver bygget laves der en gylleledning fra stald G til fortanken ved stald F. Når Stald H bliver bygget, bliver der lavet en fortank ved nordhjørnet af stalden, som der fremover skal hentes gylle fra. Det er planen at lave en pumpeledning fra stald F til den nye fortank så det også bliver muligt at afhente gylle fra stald G og F i den samme fortank.

Der bliver afløb fra dybstrøelsen i stald G til gyllesystemet.

Afløbsforhold kan visualiseres på nedenstående figur.

Vurdering

Det vurderes hermed, at de generelle krav til håndtering af spildevand, restvand og ensilagesaft jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen er overholdt og dermed er tilstrækkelige til beskyttelse af omgivelserne.

Figur 2. Afløbsplan

Foderopbevaring

På ejendommen fodres der med indkøbt tørfoder. Fodret opbevares i udendørs kraftfodersiloer, diverse sækkevare, savsmuld m.m. opbevares i foderrummet ved nordenden af stald D.

Der opsættes 5 nye udendørs glasfibersiloer siloer af ca. 32 m³.

Sørne fasefodres, dvs. at der fodres med forskellige foderblandinger afhængigt af om søerne er drægtige eller har smågrise. Kravet til næringsstoffer er forskelligt, og ved at fasefodre indenfor normerne undgås en generel overforsyning med råprotein og fosfor, som ellers vil udskilles via husdyrgødningen og belaste miljøet.

Vurdering

Det vurderes, at foderet opbevares miljømæssigt forsvarligt.

Lys

Husdyrbruget anvender en kombination af dagslys og kunstigt lys i staldene. Der er lys i staldene når det er nødvendigt for arbejdet og i forhold til dyrevældfærd.

Der er udendørsbelysning på gavlen af det nye personalerum der bliver styret af en bevægelsessensor.

Omkring staldene er der eksisterende beplantning, som medfører, at lys fra staldene ikke er generende for naboer.

Vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget kan drives, uden at det medfører væsentlig lyspåvirkning af omgivelserne.

Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer eller ny bebyggelse

Der ansøges om at en fritliggende stald H på ca. 62 x 27 m = ca. 1674 m² (se bilag 2). I miljøgodkendelsen fra 2017 var der godkendelse til at bygge to rundbuestalde på hver 990 m² i alt 1980 m². Den fritliggende stald bliver dermed mindre end de to rundbuestalde der tidligere var planlagt. Stalden kommer til at ligge delvist under højspændingskabler. I forbindelse med miljøgodkendelsen fra 2017 blev der givet tilladelse til at bygge stalde på op til 7 m under højspændingskablerne. Stalden bliver maksimalt 7 m høj så kravene fra 2017 overholdes. Staldens sider bliver lavet af lyse betonelementer og med lysegrå stålplader i gavltrekanterne, taget bliver grå eternit.

Der etableres to gange fra de eksisterende staldbygninger til den nye stald H.

Der opsættes to 2 glasfibersiloer (V) ved sydøstgavlen af den nye stald H, siloerne bliver ca. 32 m³ (ca. 10,4 m høje og 2,4 m diameter). Ved nordvestgavlen af stald A opsættes der også to siloer (Y) på hver ca. 32 m³. Ved sydøstgavlen af stald B er der nu to siloer der opsættes en ekstra silo her på ca. 32 m² (x)

Der bliver etableret en op til 99 m³ fortank ved gavlen af stald H se situationsplane. Fortanken skal bruges til afhentning af gylle til biogas.

Håndtering og opbevaring af husdyrgødning

Flydende husdyrgødning omfatter gylle og hvad, der i øvrigt ledes til gylleanlægget i form af vaskevand mv. Gyllen afhentes af Ribe Biogas i de eksisterende fortanke. I forbindelse med byggeriet af stald H bliver der lavet en ny fortank hvorfra der kan afhentes gylle til biogas. Der leveres afgasset gylle retur til gyllebeholderen.

Ejendommens gyllebeholder er på 2000 m³ og overdækket med teltoverdækning. Derudover er der plads til gylle i gyllekummerne og fortankene. Gyllen afhentes løbende af biogasanlæg, og køres hovedsagelig efter bearbejdning til opbevaring i gylletanke på andre ejendomme, hvor gyllen skal udsprede. Biogasanlæg sørger for opbevaring af gyllen efter afhentning på ejendommen. Gyllebeholder på ejendom kan opbevare årlig retur gyllemængde på 2.666 m³ svarende til 9 md. opbevaringskapacitet. Opbevaring af retur gylle ud over 2.666 m³ formidles af biogasanlæg.

Fremover bliver der også produceret en mindre mængde dybstrøelse i stald G. Dybstrøelse bliver i forbindelse med udmugning læsset direkte på en vogn, der efter udmugning bliver kørt til Ribe Biogas. Der bliver ikke oplag af dybstrøelse på ejendommen.

Gyllebeholderne tømmes med en selvlæssende gyllevogn.

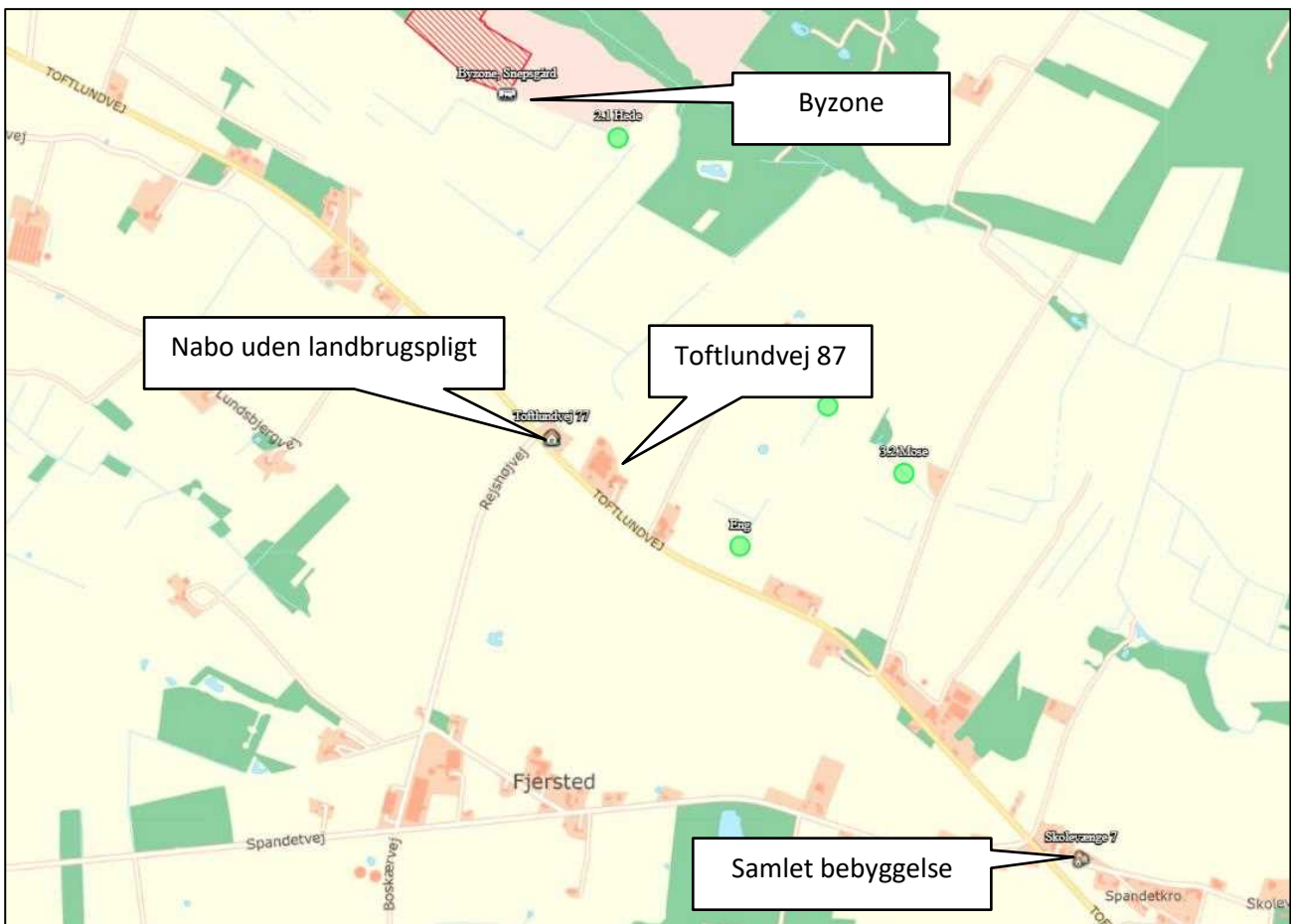
Vurdering

Det vurderes hermed, at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering og opbevaring af husdyrgødning overholdes, det vurderes at være er tilstrækkelig til beskyttelse af omgivelserne.

Beliggenhed

Planforhold

Ejendommen er beliggende i det åbne land. Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Toftlundvej 77, som ligger ca. 135 m vest for anlægget. Nærmeste samlede bebyggelse er Spandet, som ligger ca. 1,8 km sydøst for ejendommen. Nærmeste byzone er et område ved specialarbejderskolen, som ligger ca. 1050 m nord for ejendommens anlæg.

Figur 3. Ejendommens placering

Landskab

Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til udpegningerne og fredninger er blevet gennemgået.

Zonestatus: Husdyrbruget er placeret i landzone.

Lokalplan: Der er ikke udarbejdet lokalplan for landzoneområdet

Udpegninger:	Husdyrbruget ligger:	
	Indenfor	Udenfor
Særlig værdifuldt landbrugsområde	X	
Skovrejsningsområde	X	
Lavbundsområde		X
Naturbeskyttelsesområde		X
Økologiske forbindelser / spredningskorridorer		X
Kulturhistoriske bevaringsværdier / kulturmiljø		X
Bevaringsværdigt landskab	X	
Større sammenhængende landskab	X	
Område for store husdyrbrug		X
Geologiske bevaringsværdier		X
Værdifulde geologiske områder		X
Kystnærhedszone		X
Strandbeskyttelseslinje		X
Kirkebyggelinje		X
Skovbyggelinje		X
Å beskyttelseslinje		X
Sø beskyttelseslinje		X
Beskyttede sten- og jorddiger		X
Fredede områder		X
Fortidsminde beskyttelseszone	X	
Habitatområde		X
Råstofområder		X
Boringsnære beskyttelsesområder		X
Område med særlig drikkevandsinteresse		X
Nitratfølsomt indvindingsområde		X
Sprøjttemiddelfølsomme indvindingsområde		X
Jordforurening V1		X
Jordforurening V2		x

Tabel 3. Landskabelige udpegninger

I forbindelse med miljøgodkendelsen fra 2017 har Esbjerg Kommune beskrevet følgende:

Bindinger

Væsentligste bindinger er: Værdifulde landskaber og større uforstyrrede landskaber. Værdifulde landskaber skal friholdes for bebyggelse og anlæg. Undtaget er bebyggelse, der er erhvervsmæssigt nødvendig for driften af en landbrugs- eller skovbrugsejendom. De nye bygninger vurderes at være erhvervsmæssige nødvendige for driften af denne landbrugsejendom, da de skal huse det ansøgte dyrehold, og de desuden ikke har industriel karakter eller er usædvanlige i øvrigt. Større uforstyrrede landskaber skal søges friholdt for større anlæg. Større anlæg, der ikke kan placeres andre steder skal søges placeret og udformet, så det i mindst mulig grad skæmmer landskabet.

Tilbygningen i etape 1 ligger lige netop udenfor 100 m beskyttelseszonen omkring et fredet fortidsminde på Toftlundvej 87. Nærmeste fredede areal er et område ved Munkesø 920 m nord for ejendommen.

Topografi

Det ansøgte ønskes etableret i kote 26-28 på et plateau beliggende på kanten af Toftlund Bakkeø, der er et morænelandskab fra næstsidste istid. I nordøst-retning falder terrænet ned mod Nørbæk (1.100 meter fra ejendommen beliggende i kote 15) og Stensbæk Plantage (kote 18). Der er et lokalt højdepunkt ca. 600 m i sydøstlig retning i kote 47.

Der er et terrænspring på flere meter i byggefeltet nord for den eksisterende bygningsmasse, idet landskabet falder fra bakkeøen ned mod hedesletten. Farestaldene placeres derfor fordelagtigt på langs af højdekurvene og i to terrænplan med 0,5 meters terrænforskel, så der sker en terrænudligning vha. bygningerne. Nord for byggeriet skal terrænforskelle udlignes, således at terrænet maksimalt skrån timer 1:3.

Bevoksning

Landskabet omkring ejendommen er struktureret og præget af småbevoksninger og læhegn orienteret i NØ-SV gående retning og langs med Toftlundvej, som yder god afskærmning for især mindre bygninger. Gårdanlægget er dog pga. terrænhældningen i området synligt på stor afstand fra nordlige retninger.

Ejendommen er omkranset af bevoksning mod syd ud mod Toftlundvej og mod vest over mod naboen på Toftlundvej 77. Fra nordlige retninger er der indsigt til de nye bygninger fra det lavere liggende landskab. Øst for de nye bygninger er et eksisterende og velafskærmende læhegn og sydøst for husdyrbruget (ud mod Toftlundvej) er der ringe afskærmning.

Såfremt de stedlige bevoksninger og læhegn bevares og der etableres læhegn syd for husdyrbruget ud mod Toftlundvej samt nordvest for de nye rundbuehaller vil bevokningsstrukturen i området være intakt og indsigten til ejendommen og de nye bygninger være begrænset.

Bebyggelse

Bebyggelsen i området er mindre og mellemstore gårdanlæg orienteret langs vejene. Således er der en fortætning af bebyggelsen langs Toftlundvej og Spandetvej. Nærmeste by er Spandet beliggende ca. 1.600 meter mod sydøst.

Infrastruktur/tekniske anlæg

Umiddelbart syd for bygningsmassen ligger Toftlundvej og nord for den eksisterende bygningsmasse ved de nye stalde gennemskæres landskabet af højspændingsledninger. Generelt er landskabet i området præget af få tekniske anlæg.

Kulturforhold

Omkring ejendommen findes flere beskyttede fortidsminder i form af rundhøje fra oldtiden. De nye bygninger etableres ikke inden for 100 meter beskyttelseslinjer omkring rundhøjene.

Der er ikke yderligere kulturhistoriske værdier i området.

Sårbarhed

Området er sårbart overfor større tekniske anlæg, der i kraft af deres placering, arkitektur, materiale eller farvevalg påvirker det meget sparsomt bebyggede område på kanten af en ådal.

Konklusion

Det konkluderes, at det ansøgte, til trods for dets tilknytning til den eksisterende bygningsmasse, vil påvirke landskabet i negativ retning, idet gårdanlægget er højtbeliggende i landskabet på kanten af bakkeøen og de nye bygninger er større end de fleste øvrige bygninger i området.

Da bygningerne som opføres i etape 1 både er sammenhængende med ejendommens øvrige bygninger og stalden mht. placering, arkitektur og farvevalg ikke kan tilpasses yderligere, bør der stilles krav om bevarelse af nuværende afskærmende beplantning. Det vurderes, at den eksisterende slørende beplantning kan mindske påvirkningen i tilstrækkelig grad, uden at landskabet derved lider overlast.

Det ansøgtes påvirkning af landskabet er primært knyttet til de nye stalde i etape 2. For så vidt angår de nye selvstændige stalde opføres disse pga. højspændingsledningerne som rundbuehaller, der mht. farvevalg ligner de eksisterende bygninger

på ejendommen dog ikke arkitektonisk.

For at mindske landskabspåvirkningen og sikre at landskabet ikke lider overlast, skal der stilles en række vilkår om afskærmende beplantning og udligning af terrænforskelle i landskabet. Det vurderes, at tilstedeværelsen af højspændingsledninger i umiddelbar nærhed ikke mindsker behovet for slørende beplantning. Det vurderes, at det ansøgte med de stillede vilkår kan indpasses i landskabet.

Den ansøgte stald H bliver mindre end de tidligere planlagte rundbuestalde og samtidig bliver den opført i samme materialer som de øvrige stalde, hvilket gør at staldanlægget kommer til at fremstå ensartet.

Vurdering

Det vurderes den ændrede udformning af den fritliggende stald ikke ændre påvirkningen af landskabet i forhold til landskabsvurderingen fra 2017. De gældende vilkår om afskærmende beplantning videreføres.

Afstandskrav

Afstandskravene i henhold til § 6-8 i Lbk. nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (Husdyrbrugloven) er følgende:

§ 6:

- indenfor et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- i en afstand mindre end 50 m fra ovennævnte områder eller
- i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

§ 7:

- helt eller delvist indenfor eller i en afstand mindre end 10 m fra kategori 1 og kategori 2 naturtyper (jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 2 stk. 1 og 2).

§ 8:

- ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)
- almene vandforsyningsanlæg (50 m)
- vandløb, dræn og søer (15 m)
- offentlig vej og privat fællesvej (15 m)
- levnedsmiddelvirksomhed (25 m)
- beboelse på samme ejendom (15 m)
- naboskel (30 m)

Afstandskravene er overholdt, nye stalde og staldafsnit med ændret produktion ligger med en afstand til områderne er større eller lig med ovenstående krav.

Vurdering

Det vurderes derfor, at alle afstandskrav er overholdt, da der ikke sker en udvidelse, ændring eller etablering af husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg inden for de gældende afstandskrav.

Idet ejendommen ligger i stor afstand til byzone, samlet bebyggelse og nærmeste nabo uden landbrugspligt, vurderes de driftsmæssige ændringer ikke at ville medføre væsentlige gener fra ejendommen. Det vurderes heller ikke at ændringerne vil medføre væsentlige forringelser af Danmarks kulturarv eller de landskabelige forhold.

Naturområder

Ammoniakemission

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udledning af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning). Beregninger der er foretaget i *husdyrgodkendelse.dk*, viser at ammoniakfordampningen i ansøgt drift er 5099,0 kg NH₃-N/år. Kildehøjde kan i beregningerne sættes til 3 eller 6 meter. Der er til stald E valgt 3 m og til de større stalde valgt 6 m. Ruheder er valgt som *Landbrug* i oplandet og efter beskaffenheden af naturarealet vurderet ud fra luftfotos i det enkelte naturpunkt.

Der er ikke fundet kumulation til kategori 1 natur.

For at kunne vurdere merdepositionen til kategori 3 natur, er produktionsarealets størrelse for 8 år siden fastsat til staldene før miljøgodkendelsen fra 2017 og nudriften fastsat til produktionsarealet i miljøgodkendelsen fra 2017 der er eksisterende og etableret på nuværende tidspunkt.

Forudsætningerne for ammoniakemissionen i ansøgt drift er beskrevet under afsnittet "Indretning og drift".

Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)

Der er ca. 3 km fra husdyrbrugets bygninger til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, som er Habitatområde nr. H 262: Stensbæk Plantage og Heder

Kategori 1-natur (*nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder*).

Anlægget er beliggende ca. 3 km sydvest for det nærmeste kategori 1 naturområde.

Der er foretaget beregninger i *husdyrgodkendelse.dk*, der viser en totaldeposition på 0,0 kg N. Kravet om maksimal total deposition er overholdt.

Kategori 2-natur (*nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder*).

Anlægget er beliggende ca. 900 km syd for, det nærmeste kategori 2 naturområde.

Der er foretaget beregninger i *husdyrgodkendelse.dk*, der viser en totaldeposition på 0,2 kg N. Kravet om maksimal total deposition på 1 kg N/ha/år er overholdt.

Kategori 3-natur (*ammoniakfølsomme naturtyper, herunder moser, heder og overdrev, som ikke er omfattet af ovenstående kategori 1 og 2*)

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der 2 moser omfattet af kategori 3, se figur 4.

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der ingen ammoniakfølsomme skove.

Der er foretaget beregninger i *husdyrgodkendelse.dk*, der viser at merdepositionen på de nærmest liggende naturområder ikke overstiger 1 kg N/ha/år.

§ 3 områder

Af figur 4 fremgår de områder, som indenfor en afstand af 1.000 m fra anlægget er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Figur 4. § 3 arealer indenfor 1.000 m fra husdyrbruget.

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Eng	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,4	0,3	0,9
3.2 Mose	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,2	0,1	0,4
3.1 Mose	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,3	0,2	0,6
2.1 Hede	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,1	0,1	0,2
1.1 Hede	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0

Tabel 4. Naturberegninger

Indenfor 1.000 m fra ejendommen er der registreret flere enge, som er beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens § 3. Der er foretaget beregning af merdepositionen på den nærmeste eng, beregnet viser at merdepositionen er mindre end 1 kg N/ha/år

Vurdering

På baggrund af ovenstående vurderes det samlet, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig forringelse af miljøet.

Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter

Af EF-habitatdirektivets bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter (herefter bilag IV-arter), som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer indenfor et af de udpegede habitatområder eller på andre lokaliteter. På den baggrund kan der udelukkende gives tilladelse til aktiviteter, som vurderes ikke at have en negativ effekt på artens yngle- eller rasteområde. Følgende bilag IV-arter er ifølge Esbjerg kommune ved miljøgodkendelse i 2017 vurderet at de kunne tænkes at forekomme:

odder, snæbel, marsvin, vandflagermus, sydflagermus, pipistrel flagermus, markfirben og spidssnudet frø indenfor lokalområdet. Derudover er der specifikt kendskab i kommunen til forekomster af grøn mosaikguldsmed (ca. 16,1 km NV for anlægget), grøn kølleguldsmed (ca. 16,3 km NV for anlægget), strandtudse (ca. 21,2 km V for anlægget), løgfrø (ca. 595 m SV for anlægget), stor vandsalamander (ca. 22,5 km N for anlægget) og birkemus (ca. 7,4 km V for anlægget).

Kommunen vurderede på det tidspunkt, at husdyrproduktionen ikke vil medføre en forøget påvirkning af de nævnte bilag IV eller deres levesteder.

Søgning på naturdata.miljoportal.dk viser, at der i 2019 er registreret Spidssnudet frø i samme vandhul som løgfrø. I 2020 er der observeret en overkørt odder i ca. 750 sydvest for ejendommen.

Der ikke er registreret Bilag IV arter ved ejendommens bygningsanlæg.

National beskyttelse af arter af planter og dyr

Foruden den internationale artsbeskyttelse (bilag IV) er flere andre arter beskyttet af en nationalartsfredning jf. Artsfredningsbekendtgørelsen.

Søgning på naturdata.miljoportal.dk viser, at der ikke er registreret fredede arter ved ejendommens bygningsanlæg.

Biodiversitet – Den danske Rødliste

Danmark har jf. Biodiversitetskonventionen forpligtet sig til at standse tabet af biologisk mangfoldighed. Arter, som er forsvundet fra Danmark eller truet af udryddelse er registreret som sådan på Den danske Rødliste.

Søgning på naturdata.miljoportal.dk viser, at der ikke er registreret truede arter på Den danske Rødliste ved ejendommens anlæg.

Vurdering

Det ansøgte byggeri sker i tilknytning til de eksisterende driftsbygninger. Derudover ændres der hverken på vandhuller, fortidsminder, sten- og jorddiger eller andre potentielle levesteder for padder eller krybdyr. Der fjernes ikke gamle bygninger eller fældes store træer, som kunne udgøre levested for flagermus. Med andre ord sker der ikke fysiske ændringer i forbindelse med projektet, der kan være til skade for eventuelle bilag IV-arter. Derfor vurderes det, at driften ikke vil medføre en forøget påvirkning af eventuelle bilag IV- og rødlistearter eller deres levesteder.

Lugt

Der udledes lugt fra stalde, husdyrgødningslagre m.m. De primære kilder til lugt fra dyrehold er staldventilationsluft samt håndtering og opbevaring af husdyrgødning. Mange forhold kan influere på lugtemissionen fra stalde. Udover dyretypen og størrelsen af produktionsarealet er det f.eks. staldindretning, ventilationsystem (afkasthøjde), geografisk placering, strøelse, gødningshåndtering, fodring samt hygiejne i stalden.

Der er mekanisk ventilation, der er i drift hele året, i alle stalde.

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 31 er fastsat det landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, der skal anvendes ved vurdering af om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med udvidelse af et husdyrbrug.

Lugtemissionen er beregnet i *husdyrgodkendelse.dk* ud fra oplysningerne om det ansøgte produktionsareal. Geneafstanden er overholdt i forhold til nabobeboelse, samlet bebyggelse og byzone. Beregninger fremgår af nedenstående tabel.

Der ikke fundet kumulation med øvrige husdyrbrug.

Samlet resultat af lugtberegning ? i

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Toftlundvej 77	0	FMK	159,1	159,1	190,2	Ja
 Skolevænge 7	0	FMK	282,9	282,9	1852,9	Ja
 Byzone, Snejsgård	0	FMK	503,2	503,2	1149,8	Ja

Tabel 5. Lugtgeneregning.

Vurdering

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt. Det vurderes derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for omkringboende naboer.

Øvrige emissioner og genepåvirkninger fra husdyrbruget og det ansøgte.

Ved planlægning af nye byområder ses på anbefalinger i "Håndbog om Miljø og Planlægning – bolig og erhverv i byerne" fra Miljøstyrelsen og Skov og Naturstyrelsen, 2004. Her angives anbefalede mindste afstande mellem virksomhed og boliger for forskellige klasser. Klassifikationen er inddelt efter størrelse/type af virksomhed. Svinebrug er i klasse 7, hvor afstanden sættes til minimum 500 m. Afstanden angiver hvilken afstand, der skønnes at være nødvendig mellem den pågældende virksomhed og boliger i et nyetableret område med samlet bebyggelse eller by, baseret på Miljøstyrelsens erfaringer om miljøforhold.

Ud fra dette kan det konkluderes, at byggeri beliggende i en afstand af 500 m eller mere fra husdyrbruget ikke vurderes at være sårbare overfor den miljøbelastning den fremtidige ændring af staldanlægget medfører. Ved overholdelse af minimumsafstanden, sikres det, at boliger ikke påføres væsentlige gener.

Jævnfør virksomhedsbeskrivelsen fra håndbog om Miljø og Planlægning, Miljøstyrelsen og Skov- og Naturstyrelsen, Landsplanafdelingen, 2004, anvendes følgende inddeling af husdyrbrugstyper:

Klasse 1	0 m afstand	Klasse 3: Hundepensioner, kenneler og rideskoler (mindre husdyrhold) Klasse 6: Pelsdyrfarme Klasse 6: Husdyrbrug med erhvervsmæssigt dyrehold, minus husdyrbrug med grise Klasse 7: Husdyrhold med erhvervsmæssigt dyrehold, bestående af grise.
Klasse 2	20 m afstand	
Klasse 3	50 m afstand	
Klasse 4	100 m afstand	
Klasse 5	150 m afstand	
Klasse 6	300 m afstand	
Klasse 7	500 m afstand	

Tabel 6. Miljøklasser (Håndbog om Miljø og planlægning)

Det fremgår ligeledes af håndbogen at de væsentligste miljøforhold for husdyrbrug er støj, lugt, fluer, ammoniakfordampning, godstrafik og udvaskning af kvælstof til vandmiljøet.

Nærmeste samlede bebyggelse/byzone i denne konkrete sag er en vægtet gennemsnitsafstand på henholdsvis ca. 1,8 km og ca. 1050 m og er således ikke indenfor den anbefalede afstand på de 500 m, som angivet ovenfor.

Alene på grund af afstanden til samlet bebyggelse/by forventes der således ikke gener for beboelser i områder udlagt til beboelse.

I det nedenstående er enkelte forhold uddybet.

Støv

Støvgener kan opstå ved håndtering af foder og i særlige tilfælde fra trafik til og fra husdyrbruget. Opbevaring af foder sker i lukkede siloer enten indendørs eller udendørs. Der anvendes færdigfoder, hvorfor der ikke sker foderblanding på ejendommen. Derved minimeres støvgenerne fra håndtering af foder. Der er overbrusning i staldene hvilket er medvirkende til at reducere støvet i staldene.

Vurdering

Generelt vurderes det, at støvgener fra ejendommen vil være relative få og kortvarige, og de derfor ikke vil være til væsentlig gene for omkringboende naboer.

Fluer og skadedyr

For at bekæmpe skadedyr som kan være til gene for selve ejendommen foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udendørs arealer samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddeligt og rent.

Fluer bekæmpes med rovfluer samt ved behov med godkendte fluebekæmpelsesmidler i et begrænset, nødvendigt omfang og de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi følges.

Rottebekæmpelse foretages af autoriseret skadedyrsbekæmper. Der foretages regelmæssig kontrol og fornøden bekæmpelse af rotter.

Vurdering

Det vurderes, at det ansøgte projekt og håndteringen af forekomst af fluer og skadedyr ikke vil blive en gene for de omkringboende.

Til- og frakørsels forhold

Til ejendommen er der tre indkørsler fra Toftlundvej. De to indkørsler mod øst benyttes driftsmæssigt, indkørslen mod vest bruges kun privat til Toftlundvej 87 der er en beboelse der lejes ud. Der ændres ikke på tilkørselsforholdene. Interne transporter til gyllebeholderen, den ny fortank og stald H vil fremover køre på vestsiden af de eksisterende stalde (grøn pile).

Figur 5. Til- og frakørselsforhold

Der ændres ikke på forholdene omkring transport i forhold til miljøgodkendelsen i 2017

Transporter sker i forbindelse med håndtering af dyr, afhentning af husdyrgødning til biogas, udbringning af husdyrgødning, levering af foder m.m. Ejendommens marker er forpagtet ud men forpagteren bruger gyllebeholderen, i forbindelse med udbringning af gylle kan transporterne foregå hele døgnet. Afhentning af grise kan forekomme på alle tider af døgnet. Øvrige transporter foregår normalt i dagtimerne på hverdage.

I nedenstående tabel er der angivet et forventet antal transporter. Én transport svarer til både en kørsel til og fra ejendommen. Nudriften er indsat som antallet af transporter i miljøgodkendelsen fra 2017

Type	Antal/år, Nudrift	Antal/år, ansøgt drift	Kommentarer
Levende dyr	64	78	
Indlevering af færdigfoder	52	52	
Halmkørsel	20	20	
Diesel	0	4	Der var ikke regnet med transporter af diesel i miljøgodkendelsen fra 2017
Udbringning af husdyrgødning med traktor	90	90	
Afhentning af husdyrgødning med lastbil	366	366	
Døde dyr	104	104	
Renovation/genbrugsplads	36	36	
I alt	732	750	

Tabel 7. Antal transporter til og fra ejendommen.

Der forventes kun små ændringer i transportforholdene i forhold til det der er beskrevet i miljøgodkendelsen fra 2017.

Vurdering

Der er redegjort for til- og frakørselsforhold, samt at transporter så vidt muligt foregår i dagtimerne. Det vurderes på baggrund af ovenstående, at transporter til og fra ejendommen ikke vil medføre væsentlig negativ påvirkning af nærmiljøet.

Rystelser

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

I forbindelse med transporter kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler. Rystelser fra ejendommen eller transporter i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne.

Støj

De væsentligste støjklender på et svinebrug er staldventilation, gyllepumper, foderleverancer, støj fra transporter, m.v.

Alle svinestalde er med mekanisk ventilation, der kører året rundt. Ved udskiftning af eksisterende ventilatorer samt ved montering af nye ventilatorer investeres der i tidssvarende støjsvage ventilatorer.

Gylle afhentes med selvansugende lastbil og varer kortvarigt pr. gang. Der er ingen fodertilberedning. Foder indkøbes som færdigfoder der blæses i siloerne. Indblæsning af foder vare normalt ca. 2 timer om ugen og sker normalt i dagtimerne.

Afhentning af smågrise sker en gang om ugen og tager ca. 1 time. Afhentning af udsættersøer sker hver anden uge og tager ca. 1 time.

Transporter sker i forbindelse med håndtering af dyr, afhentning af husdyrgødning til biogas, udbringning af husdyrgødning, levering af foder m.m. Ejendommens marker er forpagtet ud men forpagteren bruger gyllebeholderen, i forbindelse med udbringning af gylle kan transporterne foregå hele døgnet. Afhentning af grise kan forekomme på alle tider af døgnet. Øvrige transporter foregår normalt i dagtimerne på hverdage.

Vurdering

Husdyrbruget ligger i et landbrugsområde. Ejendommens beliggenhed i relativ lang afstand fra naboer betyder, at støj i forbindelse med produktionen vil være meget begrænset.

Det vurderes, at husdyrbruget på Toftlundvej 87 i betragtning af typer og størrelser af produktionsanlæggene, samt afstanden fra støjklender til omliggende beboelse, ikke kan forventes at ville frembringe støj, som kan medføre gener i omgivelserne.

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger

For at minimere risikoen for nedsivning af stoffer til grundvandet samt beskyttelse af det omgivende miljø, er der redegjort for procedure for håndtering af gylle, kemikalier og olie ved uheld på husdyrbruget.

Redegørelse for mulige uheld:

Umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, der kan medføre en øget forurening, vil være: spild af kemi eller olie, brand samt uheld med eller ved gyllebeholder herunder f.eks. beskadigelse af gyllebeholder ved strejfen eller påkørsel eller på anden måde ved lækage eller overløb, der vil medføre udsivning af gylle.

Minimering af risiko for uheld

Dieseltanken står under et halvtag ved udleveringsrampen på betonbund uden afløb. For at minimere risikoen for spild sker påfyldning af diesel altid under opsyn. Eventuelt spild opsamles med sugende materiale som findes i nærheden.

Der opbevares ikke sprøjtemidler på ejendommen. Der opbevares kun rengørings- og desinfektionsmidler.

Gyllebeholderne er underlagt 10-års kontrol, hvor en kontrollant kontrollerer beholderens tæthed og kabler over og under terræn. Gyllebeholderne kontrolleres årligt eventuelle revner, rust på synlige kabler, gylleudsivninger og andet. Ved påkørsel eller strejfen af en gyllebeholder med maskiner eller andet, vil eventuelle revner blive tilset med det samme og udbedret straks. Hvis revnen ikke kan udbedres ved egen hjælp, vil beholderproducenten blive kontaktet om assistance.

Gylletankene tømmes med selvlæssende gyllevogne påmonteret sugekran.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Hvis der sker spild af olie under påfyldning, som ikke umiddelbart kan fjernes ved afgravning eller ved brug af sugemateriale (savsmuld eller lign.), vil Alarmcentral (tlf. 112) blive kontaktet. Hvis der er mistanke om, at olie eventuelt kan sive ud af tanken, vil tanken blive tømt for olie. Såfremt det drejer sig om en mængde, som ejer ikke selv har mulighed for at fjerne, vil enten brandvæsenet eller en slamsuger, der må tage imod olieaffald, blive kontaktet, så tanken kan blive tømt. Såfremt der er sket spild, der ikke kan fjernes, vil både kommunen og Alarmcentralen (tlf. 112) blive kontaktet.

Hvis gyllebeholderen skulle springe, vil alarmcentralen på tlf.: 112 blive kontaktet øjeblikkeligt. Ved driftsuheld, hvor der er sket, eller hvor der er fare for at ske en større forurening af omgivelserne, vil alarmcentralen straks blive kontaktet på tlf.: 112. I tilfælde af lækage på gyllebeholderen er der risiko for at gylle løber til en grøft nord for ejendommen. Grøften kan nem spærres ved at smide en halmballe eller jord i bækken. På ejendommen er der minilæsser og rendegraver der kan bruges til at inddæmme gylle.

Der er udarbejdet en beredskabsplan.

Vurdering

Det vurderes, at der er taget tilstrækkelige forholdsregler i tilfælde af et uheld, ved at der er en procedure for, hvad der skal gøres i tilfælde af et uheld, og hvad der skal gøres for at minimere risikoen for uheld.

Forslag til egenkontrol

- Tæthed af overjordisk del og kabler på gyllebeholdere efterses årligt for intakt beskyttelse og eventuelle brud. Ved skader kontaktes leverandør.
- Der udføres 10-årig beholderkontrol, hvilket betyder, at tanken hvert 5./10. år bliver kontrolleret af autoriseret kontrollant for, om tanken opfylder krav til holdbarhed, tæthed og styrke.
- I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi, indkøbt foder.
- Der overvåges ved gyllepumpning.
- Bedriften efterlever kravene med tilhørende egenkontrolprogram i "Danish"- produktstandard. Den omhandler primært forhold vedr. dyrevelfærd, fødevarer sikkerhed og sporbarhed i primærproduktionen. Endvidere stilles der krav om renholdelse, skadedyr, foderopbevaring og generelt management

Vurdering

Med ovenstående er der redegjort for, at der er fokus på management og egenkontrol på ejendommen. Ved at registrere og iagttage daglige rutiner og forbrug kan eventuelle uhensigtsmæssige forhold identificeres og afhjælpes.

Det vurderes samlet set, at driften af husdyrbruget på adressen inkl. egenkontrol og management lever op til lovens krav. Driften af husdyrbruget forventes derfor samlet set ikke at medføre en væsentlig negativ virkning på miljøet

Væsentlige virkninger fra reststoffer, affaldsproduktionen, samt ved brugen af naturressourcer.

Grundvand

Husdyrbruget ligger ikke i område for særlig drikkevandsinteresse. Husdyrbruget ligger ikke indenfor boringsnære beskyttelsesområder, nitratfølsomt indvindingsområde, eller sprøjttemiddelfølsomme indvindingsområde. Der er ingen boringer i nærheden af anlægget.

Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler, for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.

Vurdering

De generelle regler for opbevaring af husdyrgødning og indretning af stalde sikrer, at der er minimal risiko for, at der sker udslip fra gødningsopbevaringslagre og stalde, som kunne give anledning til forurening af grundvandet. Desuden er der særlige regler for udnyttelse og udbringning af husdyrgødning, der sikrer en minimal udvaskning af næringsstoffer til grundvandet.

Ud fra ovenstående vurderes det at den påtænkte driftsændring ikke vil have indvirkning på grundvandet.

Reststoffer (olie, rengøringsmidler, kemikalier, medicin m.m.)

Opbevaring af reststoffer skal ske på en forsvarlig måde, så der ikke er risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Olie

På ejendommen anvendes der olie, i form af dieselolie. Dieselolie anvendes til landbrugsmaskinerne i forbindelse med arbejde på ansøgers ejendomme, samt til varmekanoner til udtørring af stalde. Dieselolien opbevares i under et halvtag ved udleveringsrampen i en overjordisk tank på 1.200 liter fra 2012, tanken er placeret på beton uden afløb.

Der opbevares ikke andet olie eller spildolie på ejendommen.

Kemikalier og pesticider

Der drives ikke markbrug fra ejendommen og der opbevares pesticider.

På ejendommen anvendes der kemikalier hovedsagligt i form rengørings- og desinfektionsmidler til staldene. Rengørings- og desinfektionsmidler opbevares i originale emballager i under halvtaget ved udleveringsrampen hvor det står på beton uden afløb. Eventuelle rester afleveres på kommunal genbrugsplads.

Medicin

Medicin opbevares i et køleskab i stalden. Eventuelle medicinrester afleveres på kommunal genbrugsplads. Skarpe og spidse genstande opbevares i lukket beholder i stalden, og afleveres på kommunal genbrugsplads.

Vurdering

Det vurderes at reststoffer opbevares og håndteres miljømæssigt forsvarligt på ejendommen.

Affald

Husdyrbruget er omfattet af kommunens til enhver tid gældende Regulativ for Erhvervsaffald, og er dermed forpligtet til at kildesortere og bortskaffe alt erhvervsaffald i henhold til denne og den til enhver tid gældende Affaldsbekendtgørelse.

I den daglige drift vil der være en række affaldsprodukter til bortskaffelse via kommunale ordninger og modtagestationer. Affaldet tilstræbes opbevaret og bortskaffet i overensstemmelse med affaldsregulativene for Esbjerg Kommune.

Fast affald:

Der er en erhvervscontainer til brandbart affald fra Marius Pedersen.

Genbrugeligt pap, papir og plast afleveres på kommunal genbrugsplads.

Ikke forbrændingseget affald (f.eks. eternit, glaserede fliser og tegl, imprægneret træ o.l.); Normalt forefindes der ikke "ikke forbrændingseget affald" på ejendommen, men i tilfælde af den type affald opstår, så bortskaffes det til kommunal genbrugsplads. Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler.

Farligt og klinisk risikoaffald

Eventuelle medicinrester afleveres på kommunal genbrugsplads. Skarpe og spidse genstande opbevares i lukket beholder i stalden, og afleveres på kommunal genbrugsplads.

Olie- og kemikalieaffald:

Der er ikke olieaffald på ejendommen, eventuelt kemikalieaffald. Olieaffald afleveres på kommunal genbrugsplads eller en anden til en godkendt modtager.

Er der tale om et IE-brug, så skal affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, iagttages (fremgår af § 35 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen). Det betyder, at beskrivelsen skal illustrere, hvordan affaldshåndteringen på husdyrbruget lever op til affaldshierarkiet jf. Miljøbeskyttelseslovens § 6 b.

Heraf fremgår det at affaldsforebyggelse og -håndtering skal, ske i overensstemmelse med følgende affaldshierarki:

- 1) Affaldsforebyggelse.
- 2) Forberedelse med henblik på genbrug.
- 3) Genanvendelse.
- 4) Anden nyttiggørelse.
- 5) Bortskaffelse.

Vurdering

Affald opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med gældende lovgivning og affaldsdirektiver, og det vurderes ikke, at håndteringen heraf kan medføre risiko for forurening af miljøet.

Døde dyr

Døde dyr opbevares overdækket af et kadaverdækket og i smågrisecontainere på plads ved indkørslen til ejendommen (jf. figur 1).

Placeringen af afhentningsstedet ligger ugeneret i forhold til nabobeboelser og forbipasserende.

Vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget efterlever Bekendtgørelse nr. 558 af 01/06/2011 om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr.

Vand

Vandforbruget på denne bedrift anvendes primært til drikkevand og vask af stalde. Vandforbruget forventes at være lidt mindre end ved udvidelsen der blev godkendt i 2017. Det skyldes at udvidelsen er mindre end tidligere godkendt.

I alle stalde anvendes der drikkekopper eller vandventiler over krybbe, hvorved vandspild undgås. Drikkevandssystemet efterses løbende så lækager identificeres, stoppes og repareres hurtigst muligt.

Ved vask af stalde anvendes iblødsætning og højtryksrensere.

Vurdering

Der er hele tiden fokus på at minimere vandforbruget, både i forbindelse med daglig drift men også ved udskiftning af teknikker, der forbruger vand. Det vurderes derved, at brugen af naturressourcer sker på en forsvarlig måde.

Energi

På ejendommen anvendes der energi i form af el og dieselolie

Elforbruget anvendes hovedsagligt til ventilation, gyllepumpning, belysning opvarmning med gyllekøling /varmepumpe og udfodring.

Dieselolie anvendes til landbrugsmaskinerne i forbindelse med arbejde på ansøgers ejendomme, samt til varmekanoner til udtørring af stalde.

Af energibesparende teknikker kan nævnes størstedelen af belysningen er skiftet til LED, der er nu en luft til vand varmepumpe til opvarmning af stalde, når staldafsnittene med gyllekøling bliver bygget, opvarmes staldene med gyllekøling, en del af ventilatorerne er med lavenergimotorer.

Ansøger er opmærksom på hvor der kan spares på energien.

Vurdering

Der er hele tiden fokus på at minimere energiforbrug, både i forbindelse med daglig drift men også ved udskiftning af teknikker, der forbruger energi. Det vurderes derved, at brugen af naturressourcen sker på en forsvarlig måde. På baggrund af ovenstående, vurderes det, at der på ejendommen er fokus på bespa-

relse af energi, og driften af husdyrbruget forventes ikke at medføre væsentlige følgevirkninger for miljøet på baggrund heraf.

Klima

Klimapåvirkninger søges begrænset ved at holde fokus på energiforbrug og transporter, så CO₂-belastningen minimeres så vidt muligt. Dette er beskrevet i foregående afsnit vedr. "Energi" med diverse tiltag.

Denne ejendom bidrager til klimaindsatsen med bl.a. følgende tiltag:

- Der anvendes LED-belysning i stalden, som minimerer elforbruget.
- Der etableres gyllekøling i den nye stald, en sænkning af gyllens temperatur som reducerer CO₂-udledningen.
- Overdækning af gyllebeholder, reducerer metanudledningen, pga. at der skabes et bedre miljø for visse mikroorganismer, som er drivhusgasreducerende.
- Husdyrgødning afsættes til biogas hvor det bidrager til produktion af elektricitet og varme. Afgasning af husdyrgødning reducerer jf. energistyrelsen udledningen af drivhusgasser fra ejendommens husdyrhold og er medvirkende til at nedsætte udledningen af CO₂ fra afbrænding af fossil energi ved at erstatte naturgas. Gødskningen med biogasyggle har en lavere lattergas emission end fra rågylle.

BAT (ammoniak)

I lovgivningen er der faste krav hertil, som sikrer at husdyrbrug vælger et staldsystem eller en teknologi blandt de bedste tilgængelige for at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

De BAT-krav, der stilles til husdyrbrugene, bidrager til, at målet for fald i ammoniakemissionen i Danmark nås, og at den sundhedspåvirkning ammoniak afstedkommer dermed imødegås. Når ammoniakudledningen begrænses, bidrager det også til en generel bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur, da baggrundsbelastninger hertil begrænses.

Projektets BAT-emissionsniveau er beregnet i *husdyrgodkendelse.dk*. BAT-emissionskravet er overholdt.

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	4995	105	5100
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	4994	105	5099
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	1
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel. 8 BAT-beregning

BAT-niveauet i de eksisterende stalde er fastsat som *Eksisterende staldafsnit*, BAT-krav fastsat i *tidligere afgørelse*. Stald H og G er godkendt i 2017 og indsættes som *ikke realiseret staldafsnit*, BAT-krav fastsat i

tidligere afgørelse dog er 88 m² produktionsareal med dybstrøelse + spalter regnet som nyt da dette staldsystem ikke var i stalden i godkendelsen fra 2017. Stald E1 er også fastsat som nyt staldafsnit.

I miljøgodkendelsen fra 2017 er der krav om gyllekøling med 10 % ammoniakreduktionseffekt for søer på delvis spaltegulv i stald G. Der er ikke vilkår om miljøteknologi i stald H.

For at overholde kravene til BAT, videreføres effekten af gyllekølingen i stald G og i stald H etableres der gyllekøling med en ammoniakreduktionseffekt på 3,4 %

Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning
Stald F	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
Stald A	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
Stald A	Alle svin; 25-49 % fast gulv ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
Stald A	Alle svin; 25-49 % fast gulv ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
Stald A	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
Stald B	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
Stald C	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
Stald D	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
Stald E godkendt 2017	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
Stald G godkendt i 2017	Søer, golde og drægtige. Løsgående, dybstrøelse + spaltegulv	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit
Stald G godkendt i 2017	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Ikke realiseret staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
Stald E 1 lovliggøres	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit
Stald H ansøgt	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Ikke realiseret staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
Stald H ansøgt	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	Ikke realiseret staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse

Tabel 9. Forudsætninger for BAT-beregning

Vurdering

På baggrund af ovenstående vurderes det at projektet lever op til lovgivningens krav.

Miljøledelsessystem

Der er indført et miljøledelsessystem på ejendommen. Det vil sige:

- Bedriftens miljøforhold er gennemgået.
- Der er formuleret en miljøpolitik.
- Der er fastsat et ambitionsniveau i form af miljømål.
- Der er udarbejdet en plan for, hvordan målene nås.
- Der evalueres en gang årligt, om målene er nået.
- Miljøledelsessystemet gennemgås en gang årligt.

Management/Godt landmandskab

- Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger.
- I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi og indkøbt foder.
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- I forbindelse med indretningen af produktionsanlægget er der fokus på, at indretningen tager hensyn til en rationel drift, af hensyn til ressource forbruget i driften og af hensyn til de daglige arbejds gange.
- På bedriften er der udarbejdet beredskabsplan, således at skade ved uheld kan minimeres.
- Der er faste procedurer/rutiner i forhold til bortskaffelse af bedriftens spild- og affaldsstoffer, levering af foder, transporter m.m.
- Bedriften efterlever kravene med tilhørende egenkontrolprogram i "Danish"- produktstandard. En DANISH-godkendelse er landmandens kvalitetsstempel på, at forholdene i besætningen lever op til dansk lovgivningen og branchens egne krav. Den omhandler primært forhold vedr. dyrevelfærd, fødevarer sikkerhed og sporbarhed i primærproduktionen. Endvidere stilles der krav om renholdelse, skadedyr, foderopbevaring og generelt management. Der iværksættes et reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikre, at bygninger og udstyr er i driftsklar stand.
- Der er oplæringsmateriale til nye medarbejdere
- Der er plan for kontrol og vedligeholdelse på husdyrbruget.

Der stræbes efter at leve op til målene for godt landmandskab. Dette betyder bl.a.:

- At hjælpepestoffer som gødning, plantebeskyttelsesmidler, medicin og energi bruges under hensyntagen til miljø og sundhed.
- At der er fokus på at nye stalde og produktionssystemer indrettes så lugt og fordampning af ammoniak begrænses ud fra de tekniske og økonomiske muligheder og under hensyntagen til dyrenes fysiologiske og adfærdsmæssige behov.

Vurdering

Ud fra ovennævnte egenkontroller, som indgår i den daglige drift, vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for management.

Fodringsstrategi

- Foderanlæg justeres jævnlige, således at udfodret mængde svarer til dyrgruppen og unødigt foder-spild minimeres.
- Der anvendes N-balanceret foder baseret på energibehov og fordøjelige aminosyrer.
- Der anvendes fasefodring af søerne, så søer i forskellige stadier (cyklus) kan tildeles forskellige foderblandinger. I denne produktion kan der udfodres 2 forskellige blandinger, en drægtighedsblanding eller en diegivningsblanding. Dette sikre, at søerne tildeles foder, hvor næringsstofferne er tilpasset netop deres størrelse og behov. Kravet til næringsstoffer er forskelligt, og ved at fasefodre indenfor normerne undgås en generel overforsyning med råprotein og fosfor, som ellers vil udskilles via husdyrgødningen og belaste miljøet.

Vurdering

Det vurderes ud fra ovennævnte procedurer og tiltag, som er medvirkende til at minimere udskillelsen af fosfor og kvælstof, og derfor også ammoniakemissionerne, at husdyrbruget lever op til BAT for fodringsstrategi.

Vand

- Vandforbruget registreres en gang årligt i regnskabet.
- Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt. Defekte drikkekopper udskiftes.
- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnlige med henblik på at undgå spild.
- I forbindelse med rengøring iblødsættes staldene for at, minimere forbruget af vaskevand.
- Der er drikkekopper eller drikkenipler over krybber i alle staldafsnit. Herved undgås drikkevands-spild.

Vurdering

Ud fra ovennævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere vandforbruget og til at holde løbende fokus på ressourceforbruget, så der kan ageres hurtigt og effektivt ved driftsforstyrrelser og uheld. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for vand.

Energi**Belysning:**

- Der er kun lys i driftsbygningerne når der arbejdes og når det i øvrigt er nødvendigt af produktionsmæssige årsager.
- Udendørs belysning har bevægelsessensor, hvorved unødvendigt energi forbrug undgås.
- Størstedelen af belysningen er skiftet til LED

Varme:

- Der er nu en luft til vand varmepumpe til opvarmning af stalde, når staldafsnittene med gyllekøling bliver bygget, opvarmes staldene med gyllekøling

Ventilation:

- Der er installeret trinløs styring af ventilatorer i staldene, hvilket regulerer ventilation i forhold til staldtemperatur (og fugtighed), og giver dermed lavest muligt forbrug af energi.
- En del af ventilatorerne er med lavenergimotorer
- Der etableres undertryksventilation i de nye staldanlæg, hvilket reducerer energiforbruget i forhold til et ligetryksventilationsanlæg.
- Ventilationsanlægget serviceres en gang årligt.
- I de mekanisk ventilerede stalde gennemføres hyppige eftersyn, justeringer og rengøring af ventilationssystemet. Hvorved unødigt energiforbrug til ventilation undgås.

Øvrige:

- Alle stalde er isolerede.
- Gylletanken er overdækket og der er dermed ikke tilførsel af regnvand til gylletanken. Dette reducerer antallet af transporter, og derved energiforbruget i forbindelse med udkørsel af gyllen.
- Ansøger er opmærksom på hvor der kan spares på energien.

Vurdering

Ud fra ovennævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere energiforbruget og til at holde løbende fokus på ressourceforbruget, så der kan ageres hurtigt og effektivt ved driftsforstyrrelser og uheld. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for energi.

Spildevand

- Spildevandsmængden forsøges reduceret ved f.eks. at anvende højtryksrensere ved vask af stalde, identificere og reparere evt. lækage hurtigst muligt, se afsnittet BAT Vand.
- Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler, for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.

Vurdering

Ud fra ovennævnte tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere mængden af spildevand og til at holde løbende fokus på ressourceforbruget, så der kan ageres hurtigt og effektivt ved driftsforstyrrelser og uheld. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for spildevand.

Støj

- Der anvendes støjsvage ventilatorer.
- Der fodres med færdigfoder og der er dermed ikke støj fra foderfremstilling
- Alle porte og døre er lukket i forbindelse med fodring.
- Alle stalde er isolerede.

Vurdering

Ud fra ovennævnte tekniske løsninger, som er medvirkende til at forebygge og minimere støj. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for støj.

Støv

- Der er overbrusningsanlæg i staldene, hvilket reducerer støvgener.
- Alt foder opbevares i lukkede siloer. Transport mellem udendørs siloer og staldene foregår i et lukket system.
- Der anvendes indkøbt færdigblandet foder hvilket reducerer støv i forhold til hjemmeblandet foder.

Vurdering

Ud fra ovennævnte tekniske løsninger, som er medvirkende til at forebygge og minimere støv. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for støv.

Lugt

- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- Der er primært anvendt staldsystemer m. begrænset gylleoverflade (delvis spaltegulv)
- Der er overdækning af ejendommens gyllebeholder.
- Gyllebeholderne oprøres kun i forbindelse med udbringning af husdyrgødningen.
- Husdyrgødning udbringes under hensyn til de generelle regler, og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandskab, hvilket vil sige, at der tages hensyn til naboer, byområder osv.
- Der er stor afstand til områder, der har behov for særlig beskyttelse mod lugt.

Vurdering

Ud fra ovennævnte tekniske løsninger, som er medvirkende til at forebygge og minimere lugt. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for lugt.

Opbevaring af husdyrgødning

Fast møg/dybstrøelse:

- Fremover bliver der også produceret en mindre mængde dybstrøelse i stald G. Dybstrøelse vil også blive afsat til Ribe Biogas.

Gylle:

- Gylle afsættes til Ribe Biogas, og der kommer kun det retur, der kan opbevares i ejendommens gyllebeholder.
- Årligt efterses tæthed af overjordisk del og kabler på gyllebeholdere for intakt beskyttelse og eventuelle brud. Ved skader kontaktes leverandøren.
- Tanken tømmes ca. en gang årligt, i den forbindelse foretages indvendig inspektion. Inspektionen foretages stående uden for tanken.
- Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle.
- Der er fast overdækning af gylletanken. Dette reducerer ammoniakfordampningen.
- Tanken er tilmeldt de lovpligtige eftersyn, hvilket betyder, at tanken hvert 10. år bliver kontrolleret af autoriseret kontrollant for, om tanken opfylder krav til holdbarhed, tæthed og styrke.

Vurdering

Ud fra ovennævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere ammoniakemissionen og risikoen for forurening af jord og grundvand. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for opbevaring af husdyrgødning.

Forarbejdning af husdyrgødning

- Afgasning af gylle og dybstrøelse i biogasanlæg

Vurdering

Teknologien bidrager til en væsentlig reduktion af drivhusgasemissionen, fordi biogasanlæg producerer CO₂-neutral energi og samtidig bidrager til at reducere metan- og lattergasudledning fra håndtering af husdyrgødning. Endvidere bidrager afgasning til en reduktion af lugtudledning fra udbragt gylle og øger udnyttelsen af kvælstof.

Udbringning af husdyrgødning

Ansøger har bortforpagtet ejendommens marker og driver ikke markbrug. Forpagteren aftager afgasset gylle der kommer retur fra Ribe Biogas. Da ansøger ikke driver markbrug har han ikke ibdflydelse på udbringningen af husdyrgødning. Det forventes at ansøger overholder gældende regler for udbringning af husdyrgødning.

Vurdering

Husdyrbruget har ikke markbrug og udbringer ikke husdyrgødning.

Samlet BAT-vurdering

Samlet vurderes det at projektet lever op til BAT indenfor punkterne, ammoniak, miljøledelse, management, fodringsstrategi, vand, energi, spildevand, støj, støv, lugt, opbevaring af husdyrgødning, forarbejdning af husdyrgødning og udbring af husdyrgødning, blandt andet baseret på punkterne i BREF-dokumentet og lovgivningskravene.

Eventuelle grænseoverskridende virkninger

Ifølge IE-direktivet har et anlæg grænseoverskridende virkning, hvis anlægget kan få en betydelig negativ indvirkning på miljøet i en anden EU-medlemsstat.

Vurdering

Alene på grund af afstanden vurderes det i den konkrete sag, at det ansøgte ikke vil give anledning til væsentlige virkninger på miljøet i andre EU-medlemsstater.

Foranstaltninger for at undgå, forebygge eller begrænse det ansøgte virkning på miljøet

I dette afsnit er der nævnt de væsentligste foranstaltninger for at begrænse det ansøgte projekts virkninger på miljøet. I alle de foregående afsnit vil man kunne læse yderligere om de anvendte foranstaltninger og vurderingerne heraf.

- Ejendommen er beliggende i område med landskabelige interesser. For at undgå at skæmme landskabet, opføres den nye stald i samme farver og materialer som de eksisterende bygninger. Eksisterende afskærmende beplantning bevares og der plantes mere afskærmende beplantning.
- Staldsystemerne i de eksisterende stalde og ny stald, er primært med delvis spaltegulv med henblik på at minimere ammoniakfordampningen fra staldanlægget.
- Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler, for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.
- Olietanke står overdækket på fast gulv uden afløb, derved er der ikke risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
- Der er teltoverdækning på gyllebeholderne, hvilket minimerer ammoniakfordampningen fra lagrene.
- Der foretages forskellige egenkontroller, for at bl.a. at følge produktionen, forbrug af f.eks. foder, el og vand m.m.
- Der udarbejdes en beredskabsplan for ejendommen.

Tiltag ved ophør

Ved ophør af driften af husdyrbruget, vil det blive sikret, at de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare foretages, og at stedet bringes tilbage i tilfredsstillende tilstand. Oplagret husdyrgødning, affald, maskiner og andet materiel vil blive bortskaffet. Gyllekanaler og gylletanke vil blive rengjort, så der ikke er fare for forurening med husdyrgødning.

Vurdering

Det vurderes, at disse tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare og til at sikre, at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for f.eks. rotter. Desuden vurderes det, at disse tiltag vil sikre, at ejendommen ikke kommer til at fremstå som et øde og forladt element i landskabet.

Befolkningen og menneskers sundhed

Risikoen ved MRSA eller antibiotikaresistens håndteres af generelle veterinærregler i fødevarestyrelsens regi. Der er ikke særlige forhold ved beliggenheden af Toftlundvej 87, som betyder, at der skal udvises særlig forsigtighed. Særlige forhold kunne f.eks. være beliggenhed i umiddelbar nærhed til sygehus/institutioner og lignende.

Smittebeskyttelse er både beskyttelse af besætningens egne dyr mod indførsel af smitsomme sygdomme, beskyttelse mod spredning af sygdomme mellem forskellige besætninger og beskyttelse mod spredning af zoonotiske smitstoffer fra besætninger til det omgivende samfund (zoonoser er sygdomme, der kan smitte mellem dyr og mennesker). Der er regler om smittebeskyttelse for svinebesætninger med sundhedsrådgiv-

ningsaftale. For svinebesætninger med sundhedsrådgivningsaftale gælder desuden særlige regler om zoonotisk smittebeskyttelse, hvor den besætningsansvarlige i samarbejde med besætningsdyrlægen skal udarbejde en zoonotisk smittebeskyttelsesplan, som har til formål at modvirke smittespredning fra besætningen.

Vurdering

Ud fra ovenstående vurderes det at husdyrbruget på Toftlundvej 87 kan drives på stedet uden at påvirke menneskers sundhed negativt.

Alternative løsninger

Der er i miljøgodkendelsen fra 2017 meddelt godkendelse til at lave større tilbygninger til de eksisterende stalde og 2 rundbuestalde. Den tidligere godkendte udvidelse er fravalgt. Der er i stedet valgt en lidt mindre udvidelse, hvor der er en mindre tilbygning til de eksisterende bygninger og en ny stald. Den valgte løsning er valgt fordi ansøger mener det er en bedre løsning i forhold til driften på de forskellige husdyrbrug han driver. Derudover har det ansøgte en mindre påvirkning af omgivelserne med lugt og ammoniak.

Kravene til BAT er overholdt ved at anvende gyllekøling i nye stalde. Gyllekøling er en betydeligt billigere teknologi, hvor den producerede varme kan udnyttes til opvarmning af stalden. Det har været overvejet andre teknologier der er fravalgt. Luftrensning er fravalgt da det er en meget dyr teknologi. Den eksisterende gyllebeholder er overdækket og der skal ikke bygges ny gyllebeholder, derfor kan overdækning af gyllebeholder ikke bruges som teknologi. Gylleforsuring er også fravalgt, ejendommen lever gylle til Ribe Biogas og biogasanlæg normalt ikke modtager forsuret gylle ikke, derudover er det en ret dyr teknologi.

0-alternativet vil være at opføre det der er godkendt i 2017, det vil medføre at der bygges et større produktionsareal end ansøger på nuværende tidspunkt vurderer være optimalt i forhold til strategien for udvidelsen på ejendommen.

Vurdering

Ud fra de alternativer der er beskrevet, vurderes det, at det valgte projekt tager hensyn til omgivelserne (naboer m.m.), miljøet og husdyrbruget.

Samspillet mellem faktorerne jf. § 4 stk. 8 nr. 5.

Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal der vurderes, om der er kumulative effekter som følge af et samspil mellem to, flere eller alle faktorerne:

1. Befolkningen og menneskers sundhed.
2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur, samt bilag IV-arter.
3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.
4. Materielle goder, kulturarv og landskabet.

Vurdering

Det vurderes ud fra beskrivelser og vurderinger i miljøkonsekvensrapporten, at den kumulative effekt mellem punkt 1-4 ikke vil have væsentlige direkte eller indirekte virkning på omgivelserne.

Samlet vurdering af miljøkonsekvensrapporten

Denne ansøgning er udarbejdet efter Husdyrloven og det vurderes ud fra ovenstående beskrivelser og vurderinger, at det ansøgte væsentlige direkte og indirekte virkninger ikke vil have en negativ påvirkning på følgende punkter:

1. Befolkningen og menneskers sundhed.
2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur, samt bilag IV-arter.
3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.
4. Materielle goder, kulturarv og landskabet.
5. Samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter 1-4.
6. Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af ovennævnte faktorer 1-5.

Bilag 1 indretningen af stalde.

Stald A

Indrettet med to afsnit med farestier med delvis spaltegulv der ikke ændres:

21 farestier á 1,75 x 2,7 m og 89 farestier á 1,65 x 2,7 m i alt 495,7 m². Der fratrækkes 0,15 m² krybbe pr sti 16,5 m² produktionsareal farestier 479,2 m²

Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv, stier indrettede med æde/hvilebokse på 3 stier krybberne er fratrukket. : 3 stier á 7,25 x 9,85 m i alt: 214 m². Ændres ikke i forbindelse med miljøgodkendelsen.

Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv. Arealet er indrettet så skillerummene kan flyttes så stierne kan tilpasset det aktuelle behov. Der fodres med gulvfodring derfor er der ikke krybber. Produktionsarealet er 9 x 19 m i alt 171 m² med delvis spaltegulv. I ansøgt drift er der valgt Flexgruppe alle svin; 25-49 % fast gulv.

Et afsnit er en kontrolstald indrettet med 24 bokse til individuel opstalde søer, 5 x 9 m 45 m² i den stald der valgt Flexgruppe alle svin; 25-49 % fast gulv i ansøgt drift hvilket giver mulighed for at have søerne løse i stalden på et senere tidspunkt.

Stald B

Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv. Stalden er indrettet delvis spaltegulv og gulvfodring. Der er to rækker sier med en gang i midten. Samlet er produktionsarealet 805 m².

Der sker ikke ændringer i dette staldafsnit.

Stald C

Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv. Stalden er indrettet i 2 sektioner den ene er indrettet med 4 store stier med delvis spaltegulv og gulvfodring. De 4 stier er tilsammen i alt 222 m² der sker ikke ændringer og det er ikke ændret inden for de seneste 8 år.

Den anden sektion er indrettet med to rækker mindre stier med delvis spaltegulv og gulvfodring. Produktionsarealet et tilsammen 29,6 x 8,25 m i alt 244 m²

Produktionsareal i stald C, i alt 466 m²

Der ændres ikke i forhold til nudriften.

Der har tidligere været smågrise og slagtesvin i stald C. Hvilket også ses i ansøgningskemaet fra husdyrgodkendelse.dk der ligger til grund for den gældende miljøgodkendelse. Der er der regnet med 114 stipladser slagtesvin og 384 stipladser smågrise. Hvilket svarer til 74 m² slagtesvin og 115 m² smågrise hvilket er indsat i 8 årsdriften + 277 m² søer hvilket gør at produktionsarealet samlet er 466 m² i stald C

Stald D

Farestier med delvis spaltegulv. 78 farestier á 1,6 x 2,4 m i alt 299,5 m². Der fratrækkes 0,15 m² krybbe pr sti 11,7 m² produktionsareal farestier 287,8 m² Stald D er uændret.

Stald E

Farestier med delvis spaltegulv Stalden er godkendt i miljøgodkendelsen fra 2017, der er 48 farestier á 1,62 x 2,76 m i alt 214,6 m². Der fratrækkes 0,15 m² krybbe pr sti 7,2 m² produktionsareal farestier 207,4 m²

Stalden er reelt bygget lidt længere så der er 50 farestier i stald E, derfor er der regnet med staldafsnittet **Stald E1**, der ansøges om lovliggørelse af de sidste 2 farestier med et areal på 8,6m²

Stald F

Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv. Stalden er indrettet med delvis spaltegulv og gulvfodring, der er 16 stier á 4,83 x 5,23 m i alt 404 m²

Der ser ikke ændringer i stalden før skiftet i dyretype blev stalden brugt til smågrise hvilket er indsat i 8-års driften.

Stald G

Stald G er en del af de tilbygninger til staldanlægget der blev godkendt i 2017. Stalden er ikke opført endnu men der er meddelt byggetilladelse til stalden. Stalden bliver indrettet med 2 stier med delvis spaltegulv til søer på i alt 160 m². Der bliver lavet gylle i stalden med en ammoniakreduktionseffekt på mindst 10 % hvilket er krav i miljøgodkendelsen.

Derud over laves der 88 m² syge og aflastningsstier med dybstrøelse + spaltegulv til søer. Der er ikke regnet med en effekt af gyllekølingen i gyllekanalerne ved dybstrøelsen. I ansøgningen regnes dybstrøelse + spalter som nyt produktionsareal.

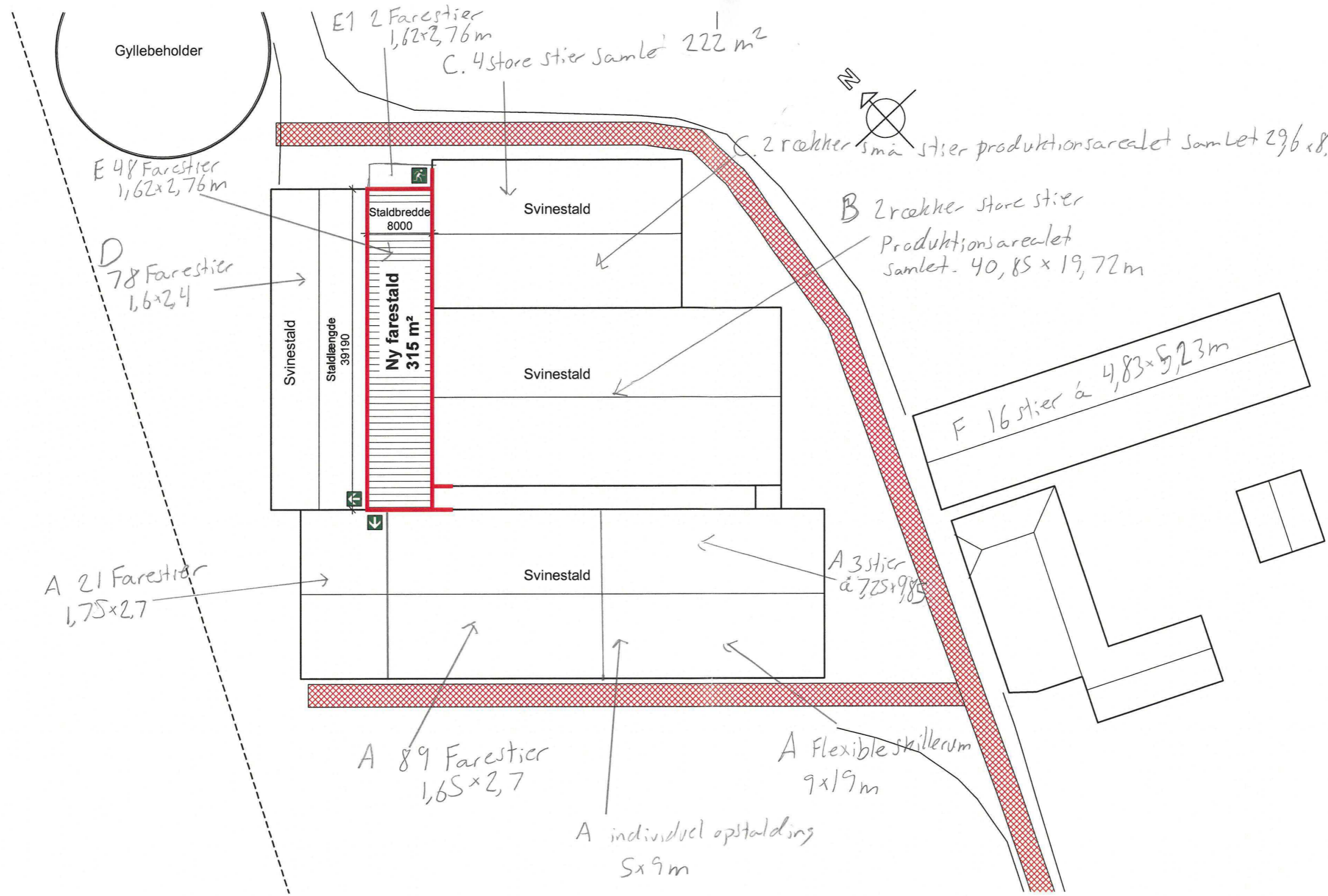
Stald H

Stald I er ikke bygget endnu. I miljøgodkendelsen fra 2017 er der godkendt byggeriet af to rundbuestalde hvor stald H skal bygges. Stald H bliver mindre end de to rundbuestalde tilsammen, det gør at Esbjerg Kommune har sagt at Stald H kan ansøges som et staldafsnit der endnu ikke er realiseret og BAT-kravet er fastsat i tidligere afgørelse. I godkendelsen fra 2017 er der ikke krav om miljøteknologi i stald H. I ansøgningen er der indsat en effekt af gyllekøling i staldene for at overholde kravet til BAT på andre nye produktionsarealer.

Der ansøges om 404 m² i farestier med delvis spaltegulv.

960 m² Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv

Billag til byggetilladelse
03.11.2017

SIGNATURFORKLARING SITOATIONPLAN:

- REI 60 A2-s1,d0 brandadskillelse tæt mod tag
- Indsatsvej, kørefast. Min. 300 cm. bred
- Primær flugtvejsmulighed til anden brandsektion
- Udgang i flugtvej

Ubenaævnte mål er i mm. Der må ikke måles på tegningen Denne tegning må ikke kopieres, overlades eller anvendes til andet formål uden tilladelse

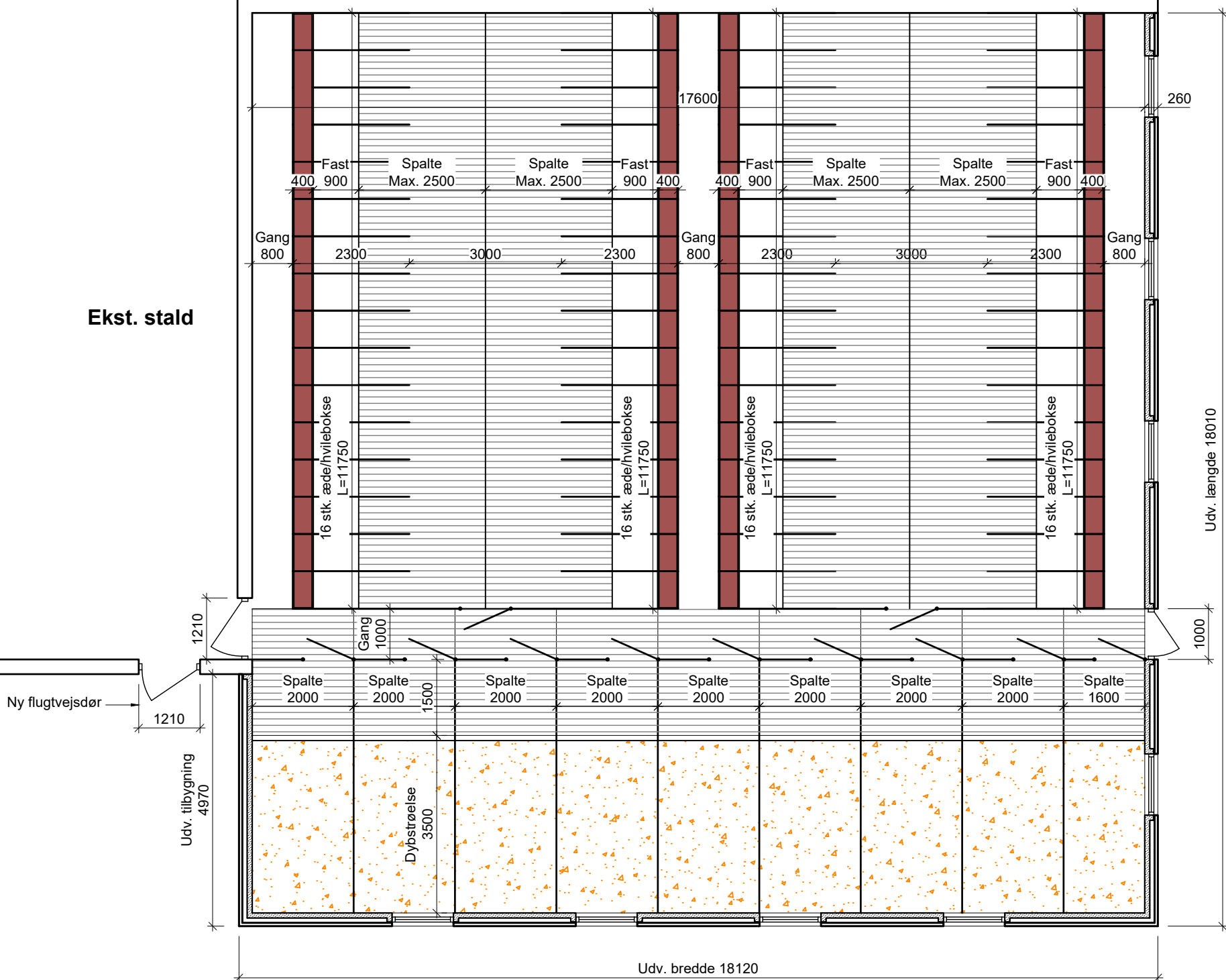
 BYGGERI & TEKNIK I/S Birk Centerpark 24 7400 Herning Tlf.: 97 13 12 11 Fax : 99 99 23 30 Hjemmeside : www.byggeri-teknik.dk		Sags nr.: 17269	Dato: 21/7-2017	Kons: FP
		Email: fp@byggeri-teknik.dk		Tegner: NHM
Bygherre: CASPER OLESEN TOFTLUNDVEJ 87 6760 RIBE		Sagsnavn: Ny farestald		
Tlf.: ----	Mobil: ----	Emne: Situationsplan		
E-mail : ----		Mål: 1:500 Version: Myndighedsprojekt		
Byggeadr.: ----		Tegningsnr.: 17269_Sitplan		
Mat.nr.: ----				

FORUDSÆTNING FOR UDREGNING AF FAST GULV:

Min. krav til fastgulvsareal er 25% af produktionsnettoareal.
 Der forudsættes max. 800 mm. gangbredde og max. 2500 mm. spaltelængde.
 Krybbebredde er fastlagt til 400 mm.

Ud fra de mål der er angivet på tegningen, er fastgulvarealet 26,47% = OK.

**Ekst. maskinhus /
 Drægtighedsstald**

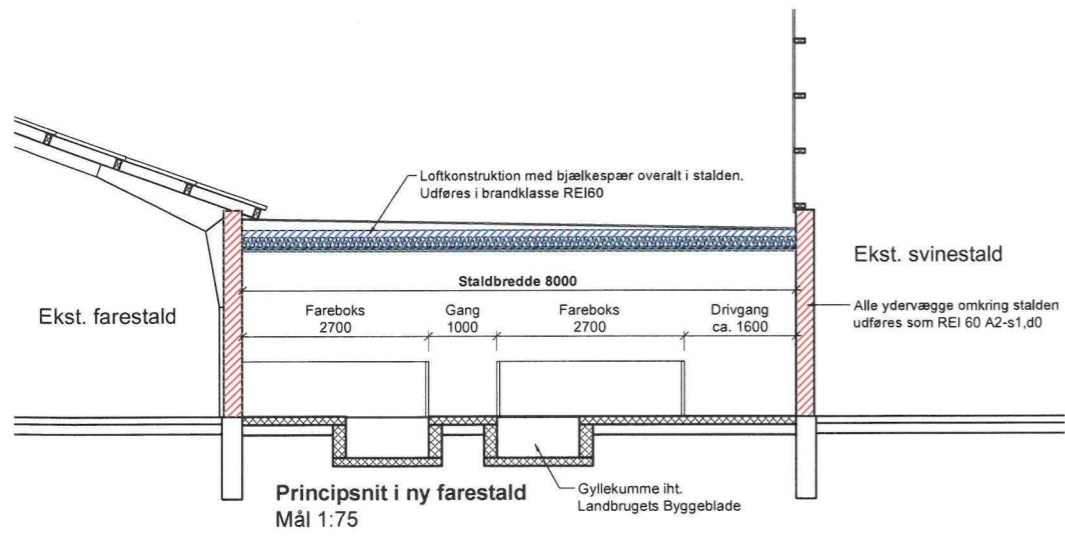
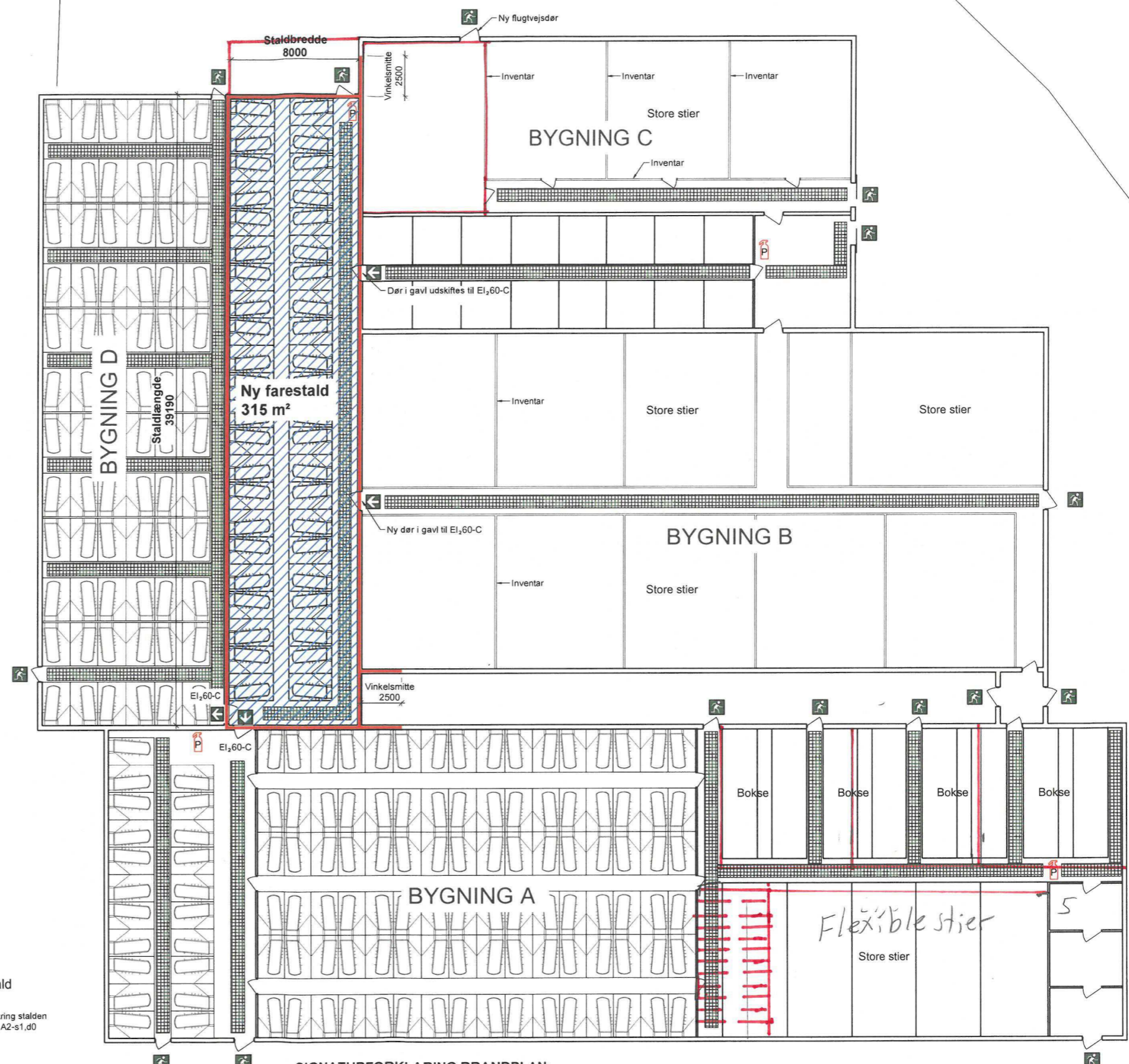

Rev. A - 16/8-2021: Ændringer i drægtighedsstald ift. fastgulvsareal

KONTROL BRAND	Lovgrundlag: BR 18 v.7, 14.01.2021	Init: SL Cert.nr. CBA10109	Godkendt dato: Revision:
----------------------	--	--------------------------------------	-----------------------------

Ubenævnte mål er i mm. Der må ikke måles på tegningen Denne tegning må ikke kopieres, overlades eller anvendes til andet formål uden tilladelse

 BYGGERI & TEKNIK I/S ● Birk Centerpark 24 7400 Herning Tlf.: 97 13 12 11 Fax: 99 99 23 30 ● Hjemmeside: www.byggeri-teknik.dk		
Bygherre: CASPER BERG OLESEN ENDERUPVEJ 41 6760 RIBE Tlf.: 2461 5575 Mobil: ---- E-mail: NHM@BYGGERI-TEKNIK.DK Byggeadr.: TOFTLUNDVEJ 87 Mat.nr.: ----	Sags nr.: 21236 Dato: 14/5-2021 Email: tsk@byggeri-teknik.dk	Kons: #### Tegner: NHM
Sagsnavn: Tilbygning til sostald og personalerum Emne: Grundplan Drægtighedsstald Mål: 1:100 Version: Myndighedsprojekt		Tegningsnr.: 21236_Grundplan 1

- SIGNATURFORKLARING BRANDPLAN:**
- REI 60 A2-s1,d0 brandadskillelse tæt mod tag
 - REI60, vandret brandadskillelse i loftkonstruktion
 - Primær flugtvejsmulighed til anden brandsektion
 - Udgang i flugtvej
 - Pulverslukker

Ubenaævnte mål er i mm. Der må ikke måles på tegningen. Denne tegning må ikke kopieres, overlades eller anvendes til andet formål uden tilladelse.

BYGGERI & TEKNIK I/S
 • Birk Centerpark 24 7400 Herning Tlf.: 97 13 12 11 Fax: 99 99 23 30
 • Hjemmeside: www.byggeri-teknik.dk

Bygherre: CASPER OLESEN TOFTLUNDVEJ 87 6760 RIBE	Sags nr.: 17269 Dato: 21.07.2017 Kons: FP Email: fp@byggeri-teknik.dk Tegner: NHM
Tlf.: --- Mobil: ---	Sagsnavn: Ny farestald
E-mail: ---	Emne: Grundplan over staldanlæg
Byggeadr.: ---	Mål: 1:200 Version: Myndighedsprojekt
Mat.nr.: ---	Tegningsnr.: 17269_Grundplan